

UNIVERZITA KARLOVA
Fakulta tělesné výchovy a sportu

**Stanovení kritérií pro výběr fotbalových talentů na pozici
středního záložníka ve vybraných herních systémech**

Diplomová práce

Vedoucí diplomové práce:

Ing. Mgr. Michaela Kaprálková, M.A.

Vypracoval:

Bc. Marek Valta

Praha, květen 2023

Prohlašuji, že jsem závěrečnou diplomovou práci zpracoval samostatně a že jsem uvedl všechny použité informační zdroje a literaturu. Tato práce ani její podstatná část nebyla předložena k získání jiného nebo stejného akademického titulu.

V Praze, dne

.....

.....

Marek Valta

Evidenční list

Souhlasím se zapůjčením své diplomové práce ke studijním účelům. Uživatel svým podpisem stvrzuje, že tuto diplomovou práci použil ke studiu a prohlašuje, že ji uvede mezi použitými prameny.

Jméno a příjmení:

Fakulta / katedra:

Datum vypůjčení:

Podpis:

Poděkování

Chtěl bych tímto poděkovat vedoucí práce Ing. Mgr. Michaele Kaprálkové, M.A. za její vstřícnost, odborné vedení a pomoc při tvorbě této diplomové práce. Dále bych také rád poděkoval agentuře Sport Invest International, hráčským agentům a skautům, kteří se zúčastnili výzkumu, za jejich ochotu a pomoc při realizaci této práce.

Abstrakt

Název: Stanovení kritérií pro výběr fotbalových talentů na pozici středního záložníka ve vybraných herních systémech

Cíle: Hlavním cílem této práce je sestavení seznamu nejvýznamnějších kritérií, který umožní identifikovat fotbalové talenty v kategorii U15 hrající na pozici středního záložníka ve vybraných herních systémech z pohledu zastupující manažerské agentury.

Metody: K vytvoření seznamu nejvýznamnějších kritérií při výběru fotbalových talentů byly využity kvalitativní i kvantitativní výzkumné metody. V první fázi výzkumu byly provedeny polostrukturované rozhovory s hráčskými agenty a skauty, které přinesly unikátní vhled do problematiky identifikace talentů a následné péče o ně. Na základě předchozího výzkumu byl sestaven seznam kritérií sledovaných u středních záložníků. Ten byl následně pomocí metody škálování zúžen do výsledné podoby seznamu nejvýznamnějších kritérií pro identifikaci fotbalových talentů v kategorii U15 hrajících na pozici středního záložníka ve vybraných herních systémech.

Výsledky: Výsledkem diplomové práce je sestavení seznamu nejvýznamnějších kritérií, který umožní identifikaci fotbalových talentů ve věkové kategorii U15 na pozici středního záložníka ve vybraných herních systémech. Polostrukturované rozhovory se skauty a hráčskými agenty ukázaly současnou situaci na trhu s hráči, regulaci agentů ze strany FIFA, nedostatky českého fotbalového prostředí v identifikaci talentů, možnosti využití statistické analýzy při výběru hráčů či důležitost znalostí cizích jazyků pro mladé fotbalisty, kteří se chtějí uplatnit v zahraničí. Pomocí metody škálování byl vytvořen výsledný seznam 25 nejvýznamnějších kritérií. Mezi nejvýznamnější kritéria sledovaná u středních záložníků se dostala například kvalita prvního doteku, převzetí míče, výška, rychlost pohybu, přihrávání, vytrvalost či rychlost rozhodování.

Klíčová slova: fotbal, talent, skauting, kritéria, střední záložník, herní systémy

Abstract

Title: Determination of criteria for the selection of football talents for the position of central midfielder in selected formations

Objectives: The main aim of this work is to compile a list of the most important criteria, which will allow identifying football talents in the U15 category playing the position of central midfielder in selected game systems from the perspective of the representative agency.

Methods: Qualitative and quantitative research methods were used to create a list of the most important criteria for selecting football talents. In the first phase of the research, semi-structured interviews were conducted with player agents and scouts, which brought a unique insight into the issue of identifying talents and their subsequent care. Based on previous research, a list of criteria observed in a central midfielder was compiled. It was consequently narrowed by scaling each criteria into the final form of the most important criteria for the identification of football talents in the U15 category playing as a central midfielder in selected formations.

Results: The result of the diploma thesis is the compilation of a list of the most important criteria, which will enable the identification of football talents in the U15 age category for the position of central midfielder in selected formations. Semi-structured interviews with scouts and player agents showed the current situation on the player market, the regulation of agents by FIFA, the shortcomings of the Czech football environment in the identification of talents, the possibility of using statistical analysis in the selection of players and the importance of knowledge of foreign languages for young footballers who want to play abroad. Using the scaling method, a resulting list of the 25 most important criteria was created. The quality of the first touch, handling the ball, height, speed of movement, passing, endurance and decision-making speed were among the most important criteria monitored for central midfielders.

Keywords: football, talent, scouting, criteria, central midfielder, formations

Obsah

1	Úvod	9
2	Teoretická východiska práce	11
2.1	Nadání a talent ve sportu	11
2.1.1	Vlohy	13
2.1.2	Schopnosti	13
2.1.3	Dovednosti	14
2.1.4	Psychické vlastnosti	14
2.1.5	Sportovní výkon a jeho struktura	15
2.2	Faktory ovlivňující výběr talentů ve fotbale	15
2.2.1	Endogenní činitelé	16
2.2.2	Exogenní činitelé	21
2.3	Předpoklady pro dosažení profesionální úrovně ve fotbale z pohledu talentovaného hráče	22
2.3.1	Předpoklady úspěšného osvojení herních činností jednotlivce ve fotbale	22
2.3.2	Základní herní činnosti jednotlivce	25
2.3.2.1	Útočné	25
2.3.2.2	Obranné	27
2.4	Herní systémy ve fotbale	28
2.4.1	Základní typy herních systémů ve fotbale	29
2.4.2	Typologie středních záložníků v návaznosti na vybrané herní systémy	30
2.5	Role a fungování zastupující hráčské agentury	32
2.5.1	Faktory ovlivňující cenu hráče na přestupovém trhu	32
2.5.2	Využívání statistické analýzy při skautingu hráčů	33
2.5.3	Agentura Sport Invest	34
2.5.4	Regulace hráčských agentů	35
2.6	Talent management	35
3	Cíle a úkoly práce	38
4	Metodika práce	40
4.1	Výzkumný soubor	40
4.2	Použité metody	41
4.2.1	Polostrukturovaný rozhovor	41
4.2.2	Škálování	42
4.2.3	Srovnání seznamů	43

4.3	Sběr dat.....	43
4.4	Tematická analýza dat a kódování	44
5	Praktická část.....	45
5.1	Typologie středních záložníků	45
5.1.1	Defenzivní střední záložník	45
5.1.2	Klasický střední záložník.....	46
5.1.3	Ofenzivní střední záložník	46
5.2	Významnost sledovaných kritérií u středních záložníků	47
5.2.1	Hodnocení sledovaných kritérií u defenzivního středního záložníka	47
5.2.2	Hodnocení sledovaných kritérií u klasického středního záložníka.....	49
5.2.3	Hodnocení sledovaných kritérií u ofenzivního středního záložníka.....	51
5.2.4	Výsledný seznam nejvýznamnějších kritérií	53
5.2.5	Srovnání seznamů kritérií se vzorem zjištěným při předchozím výzkumu...	54
5.3	Ostatní kritéria sledovaná u fotbalistů a vliv agentury na ně	56
5.4	Faktory působící na agenturu při skautingu hráčů	58
6	Diskuse	60
7	Závěr.....	65
	Seznam použité literatury	67
	Seznam obrázků a tabulek	72
	Seznam obrázků.....	72
	Seznam tabulek	72
	Seznam příloh	73
	Přílohy.....	74

1 Úvod

Po uplynulém Mistrovství světa ve fotbale v Kataru, které se konalo koncem roku 2022, se v zimním přestupovém okně opět odehrála řada transferů. Fotbalisté, kteří na turnaji zazářili, dostali nabídky na nové angažmá a uskutečněné přestupy vyvolaly mnoho spekulací a otázek. Konkrétně lze zmínit mladičkého Argentince Enza Fernándeze, který přestoupil z portugalské Benficy Lisabon do anglické Chelsea. Kvality tohoto středopolaře nelze popírat, avšak nabízí se otázka, zda zapadne do systému Chelsea a bude přínosem pro tým, anebo rekordní suma za jeho přestup přijde vniveč.

Právě takovéto přestupy nutí kluby zvažovat všechny okolnosti a řešit i ty nejmenší detaily, aby se v budoucnu eliminoval možný neúspěch transferu. Je tedy nutné u hráčů sledovat nejen jejich dovednosti, schopnosti, povahové rysy, ale zároveň i zvažovat herní systém týmu a jak do něj nový hráč bude zapadat. Právě poslední zmíněný aspekt bude částí výzkumu této práce.

Zároveň je v současnosti, s ohledem na vysoce kompetitivní prostředí na fotbalovém trhu, nutné správně identifikovat kritéria u sledovaných hráčů. Z pohledu zastupující agentury musí skauti a hráčští agenti správně vybírat hráče, které budou zastupovat, jelikož tyto subjekty profitují právě z výše částky za přestupu. Je tedy v zájmu agentury, aby její hráči byli, pokud možno co nejkvalitnější. Kromě sledování správných kritérií u fotbalistů by agentura měla také aplikovat do praxe pojem talent management a s hráči tedy správně pracovat a rozvíjet tak jejich schopnosti, dovednosti a popřípadě i charakterové rysy. S tímto souvisí i vytvoření optimálních podmínek pro efektivní rozvoj mladých hráčů. Tato práce bude zaměřena na věkovou kategorii U15. U mladších věkových kategorií je predikce budoucího úspěchu podstatně obtížnější. Zároveň hráči v mladších věkových kategoriích hrají zápasy v menším počtu hráčů. Nelze tedy využívat klasické herní systémy, které se využívají u dospělé kategorie a pojednává o nich tato práce. Dalším důvodem je také skutečnost, že hráči mohou ve věku 15 let podepsat svou první profesionální smlouvu s hráčským agentem či zastupující sportovní agenturou.

V současném českém fotbalovém prostředí je výběr talentovaných fotbalistů ovlivněn velkým množstvím faktorů. Často se stává, že dostávají přednost hráči na základě špatného úsudku. Sledují se vlastnosti, které by neměly mít při výběru talentů takový význam a vlastnosti, které jsou důležité se často přehlíží. Výsledky této práce by měly

pomoci trenérům i klubům v nižších soutěžích při výběru mladých hráčů, kteří budou mít největší potenciál a v budoucnu tak velkou šanci uspět. Právě objevením výjimečně talentovaných hráčů a správnou prací s nimi, může být dosaženo toho, že celková úroveň českého fotbalu bude vzrůstat a začne se opět zvyšovat zájem o naše hráče v nejlepších zahraničních ligách, jako tomu bylo v minulosti.

Cílem této práce je tedy určit seznam nejvýznamnějších kritérií při výběru fotbalových talentů na pozici středního záložníka s ohledem na vybrané herní systémy. Realizované polostrukturované rozhovory s hráčskými skauty a agenty poskytnou jedinečný pohled na problematiku identifikace fotbalových talentů a nastíní úskalí práce s mladými hráči v českých nejvyšších fotbalových soutěžích, ale i v zahraničí. Tato data budou použita při následném sestavování seznamu nejvýznamnějších kritérií a společně s poznatky z odborné literatury popisující skauting, identifikaci fotbalových talentů, statistickou analýzu využívanou při výběru hráčů a talent management poskytnou možnost přistupovat k identifikaci talentů v teoretické i praktické rovině zároveň. Právě tato kombinace může odhalit nedostatky, odlišnosti či pozitiva při skautingu hráčů v českém fotbalovém prostředí z pohledu zastupující sportovní agentury.

2 Teoretická východiska práce

V teoretické části práce bude rozebrána problematika identifikace a výběru talentů. Dále je nutné určit všechny herní činnosti jednotlivce, schopnosti a také dovednosti sledované u mladých talentovaných fotbalistů hrajících na pozici středního záložníka. Zároveň budou v teoretické části definovány i faktory, které tyto herní činnosti, dovednosti a schopnosti ovlivňují. Na základě rešerše odborné literatury budou vybrány a blíže definovány tři nejpoužívanější herní systémy (formace) ve fotbale a bude určen vztah mezi herními systémy a typologií středních záložníků. V závěru teoretické části bude rozebrána problematika talent managementu a výběru talentů ve fotbale s následnou péčí o ně. V souvislosti s tímto tématem bude popsáno fungování skautů a hráčských agentů v agentuře Sport Invest International, která se zabývá skautingem a zastupováním fotbalových hráčů a fungování statistické analýzy při výběru hráčů.

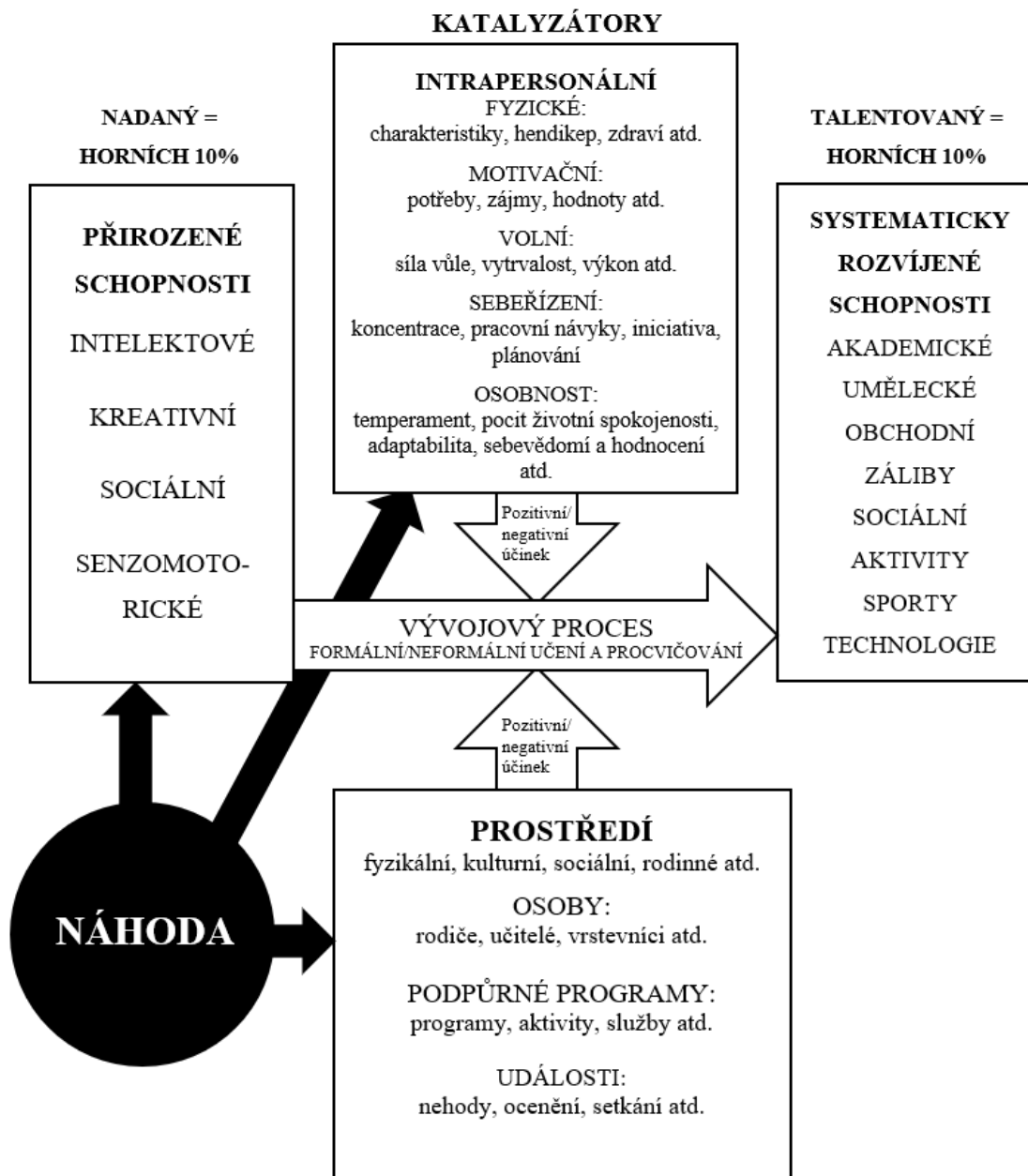
2.1 Nadání a talent ve sportu

Vrcholový sport je v současné době úzce spojený s nadáním a talentem. Tyto dva pojmy jsou předpokladem úspěchu u sportovců, kteří se během své kariéry dostanou na vrcholovou úroveň. Možná dosažitelná úroveň sportovní výkonnosti se skládá z několika částí a nadání a talent tyto části přímo i nepřímo ovlivňují. Z tohoto důvodu je potřeba nejprve přesněji definovat nadání a talent ve sportu. Existuje totiž celá řada názorů, co sportovní talent znamená. Každý z řad odborníků či subjektů pohybujících se v oblasti vrcholového sportu se na talent dívá z jiného úhlu pohledu. Jedni ho vnímají spíše z psychologické stránky, která spojuje pojmy jako mentální (psychické) schopnosti, mentální trénink nebo psychické dovednosti. Druzí naopak sledují spíše sportovní stránku talentu. Ta se spojuje například s výkonem ve sportu či s herními dovednostmi.

Perič (2006) ve své publikaci definuje nadání, jako spojení vloh s určitou oblastí činnosti. Jedná se tedy o projevené skupiny vloh vztahující se k dané činnosti. Tyto vlohy mohou být různého charakteru. V této souvislosti se nadání vztahuje spíše k dědičným dispozicím. Talent je poté spojován s činnostmi, které se sportovec v průběhu svého života naučí. Podle Ommundsena (2009) je talent: „*něco, co máte, něco, čím jste, čím můžete být, nebo něco, co můžete rozvíjet*“. Perič (2006) se ve své publikaci přiklání k názoru, že talent je více než nadání. Talentovaný sportovec je pak ten, který má morfologické, fyziologické i psychické predispozice k provádění určitého sportovního

výkonu. U sportovce lze poté určit tzv. míru talentovanosti. Lze si například představit fotbalistu, který ovládá výborně techniku s míčem, ale je pomalý a nevyniká v souhře s ostatními. Míra talentovanosti takového fotbalisty bude nižší než u jiného hráče, který všechny tyto prvky ovládá perfektně.

Obrázek č. 1: Diferencovaný model talentu a nadání (Gagné, 2004)

Zdroj: vlastní zpracování

Americký psycholog Gagné (2004) nahlíží na problematiku nadání a talentu stejně jako Perič (2006). Rozlišuje tedy rozdíl mezi statickým nadáním a dynamickým talentem. Vývojový proces talentu a nadání popisuje Gagné (2004) v *Diferencovaném modelu talentu a nadání*. Definuje v něm celkem tři skupiny katalyzátorů, které působí na proces přeměny nadání v talent. Intrapersonální katalyzátory, katalyzátory prostředí a náhodu, kterou Gagné (2004) považuje za nejdůležitější faktor ze všech zmíněných. Právě náhoda (například zděděné vlastnosti po rodičích, prostředí obklopující sportovce, četnost zranění či kvalita trenéra a vztah s ním) ovlivňuje život sportovce nejzásadněji. (Vičar, 2018)

T. Perič je jedním z autorů, který rozlišuje mezi nadáním a talentem. Mnoho zahraničních autorů píšících v anglickém jazyce rozdíl mezi talentem a nadáním nerozlišuje, jelikož z lingvistického hlediska považují tyto dvě slova za synonyma. Přidávají se k nim například i tuzemští autoři M. Vičar (2018) a V. Dočkal (2005). Pro zjednodušení dané problematiky nebudou pojmy „nadání“ a „talent“ v této práci nijak diferencované a je tak možné jejich libovolné zaměňování.

2.1.1 Vlohy

Vlohy jsou základním stavebním prvkem, ze kterého vychází talent člověka. Představují vrozený předpoklad jedince zvládat fyzickou a duševní činnost. Také mohou být spojeny s antropometrickým nebo fyziologickým růstem. Jak bylo již výše zmíněno, vlohy jsou úzce spojené s genomem sportovce. Některé vlohy za svůj život jedinec ani neobjeví, jelikož nežije v prostředí, které je pro uplatnění daných vloh vhodné. Jako příklad lze uvést sportovce z rovníkové Afriky, který má výjimečné vlohy pro to stát se lyžařem. Jelikož ale nebude mít možnost za svůj život vidět sníh kvůli teplému podnebí, zůstanou tyto vlohy skryté a nevyužité. (Perič, 2006) Samotné vlohy je možné rozdělit ještě na predispozice (jako příklad lze zmínit plavec Michael Phelps s velkým rozpětím paží a abnormálně velkými chodidly, která mu umožňují dosáhnout větší rychlosti ve vodě a překonat tak své soupeře) a vlastnosti, které napomáhají sportovci využít naplno svých vloh. (Vičar, 2018)

2.1.2 Schopnosti

Termín schopnost je chápán v literatuře jako způsobilost umožňující podat výkon v daném čase. (Carrol, 1996) Úroveň a kvalita schopností sportovce je ovlivněna mnoha

faktory. Mezi ty hlavní patří genetika sportovce a prostředí působící na sportovce. (Sternberg, 2003) To, na jaké úrovni budou schopnosti například fotbalisty, tedy určují vrozený základ (vlohy) v kombinaci s vlivy prostředí (na jakém hřišti fotbalista trénuje, kvalita zázemí pro trénink, kvalita trenérů atd.). (Vičar, 2018)

2.1.3 Dovednosti

Výše zmíněné schopnosti se následně promítají ve formě dovedností do konkrétní podoby sportovní činnosti učení či tréninkem. (Měkota, 2000) Dovednost je tedy díky tomu do velké míry variabilní a je možné ji rozvíjet. Ve sportu je možné dovednosti rozdělit na sportovní a pohybové. Sportovní dovednosti jsou spojené s provedením úkonu v dané sportovní disciplíně. S pojmem pohybových dovedností je spjata koordinace pohybu. Tedy to, jak je sportovec schopen ovládat své tělo při sportovní činnosti. (Vičar, 2018)

2.1.4 Psychické vlastnosti

Jedním z hlavních faktorů, ovlivňující v dlouhém období výkon sportovce, jsou jeho psychické vlastnosti. Na základě těchto vlastností je možné určit to, jak bude sportovec reagovat na podněty, jak bude prožívat určité situace, jak se například vypořádá s tlakem, který na něj bude vytvářen a mnoho dalších podobných situací působících na psychiku jedince. Mezi psychické vlastnosti lze zařadit například vůli, postoje, inteligenci či temperament. Všechny tyto vlastnosti se zejména ve sportu promítají do mentálních dovedností (mental skill). Tyto dovednosti je možné postupně v průběhu času rozvíjet jejich tréninkem. (Zahradník a Korvas, 2012) Jenssen popisuje ve své publikaci (2011) vliv mentálních faktorů na výkonnost fotbalistů. Tvrdí, že osobnost a percepční kognitivní dovednosti (herní inteligence) jsou jedny z nejdůležitějších. Evropské velkokluby se v současnosti velmi soustředí na psychické zdraví svých hráčů, jelikož si uvědomují spojitost mezi výkonem, zdravou psychikou hráčů a tréninkem jejich mentálních dovedností (neboli jak je uváděno v psychologické terminologii – psychických schopností). (Vičar, 2018)

Ze současné české fotbalové reality je zřejmé, že zaměření právě na psychické vlastnosti a schopnosti v porovnání se zahraničím zdaleka není tak velké, jak by mělo být. K nedostatečné analýze těchto faktorů dochází hlavně při výběrů nových hráčů v nižších ligových soutěžích. V klubech působících v 1. fotbalové lize se tato situace v posledních letech již zlepšila. S příchodem RFA (Regionální fotbalové akademie) v roce 2015, které

vznikly podle zahraničního modelu fotbalových akademií, se i v České republice začal zkvalitňovat přístup k výchově mladých fotbalistů. Dochází více k využívání specialistů na výživu, psychologů, fyzioterapeutů a kondičních trenérů. Problémem RFA je, že pracují pouze s hráči ve věkové kategorii U14-U15. Tento časový úsek, který trvá maximálně 2 roky, má však na celkový vývoj fotbalisty pouze malý vliv.

2.1.5 Sportovní výkon a jeho struktura

Termín výkon definuje Carrol (1996, str. 17) jako „*Výsledek učení, ať už formálního či neformálního, samostudia nebo procvičování dovedností*“. Ve sportu se poté kvalita výkonu ještě více vztahuje k výsledkům, kterých sportovec dosáhne.

Struktura sportovního výkonu je dána souborem velkého množství faktorů a vztahů působících mezi těmito faktory. Šimonek a Židek (2019) ve své publikaci definují několik faktorů ve struktuře sportovního výkonu, které ho ovlivňují:

- somatické předpoklady,
- fyziologické předpoklady,
- motorické předpoklady (kondiční a koordinační),
- sportovní technika,
- osobnostní předpoklady (psychické, taktické).

Celý vývojový proces sportovce spojený s jeho výkonem je velmi dynamický. Z pohledu agentury a trenérů je tedy nezbytně nutné, aby znali genetickou podmíněnost a vývojovou dynamiku výše zmíněných faktorů. Dále musí znát rozsah změn, kterých lze dosáhnout například vhodně nastaveným tréninkem využívající správné prostředky a metody rozvíjející výše zmíněné predispozice. Také je důležitá znalost vývojových stádií v životě sportovce, kdy organismus reaguje nejcitlivěji na tréninkové stimuly a je tak možné dosáhnout největšího posunu v rozvoji dovedností, které jsou spjaty se zvládnutím sportovní činnosti a dosažením většího sportovního výkonu. (Šimonek a Židek, 2019)

2.2 Faktory ovlivňující výběr talentů ve fotbale

Rozvoj talentu je dlouhodobá záležitost, která je ovlivněna velkým množstvím faktorů. Při výběru talentů je nezbytné, aby skauti, trenéři a hráčští agenti tyto faktory dobře znali. Každý z nich má svou míru důležitosti v procesu vývoje talentů ve sportu. V odborné literatuře se nejčastěji tyto faktory, ovlivňující osobnost sportovních talentů, dělí na dva

základní druhy. Toto rozdělení je definováno tím, zda činitelé jsou součástí jedince, anebo na něj působí zvenčí:

- endogenní činitelé,
- exogenní činitelé.

2.2.1 Endogenní činitelé

Pro lepší orientaci ve struktuře této kapitoly byla vytvořena navigační tabulka endogenních činitelů.

Tabulka č.1: Přehled endogenních činitelů

Endogenní činitelé
Genetická podmíněnost talentu
Biologické parametry
Psychologické parametry
<ul style="list-style-type: none">• Psychické schopnosti<ul style="list-style-type: none">• Senzorické schopnosti• Senzomotorické schopnosti• Intelektuální a tvůrčí schopnosti• Estetické schopnosti• Emočně motivační proměnné<ul style="list-style-type: none">• Potřeba pohybu• Potřeba výkonu• Osobnostní vlastnosti<ul style="list-style-type: none">• Temperamentové vlastnosti• Charakterové vlastnosti• Sociálně psychologické vlastnosti
Biologický věk a biologická akcelerace a retardace
<ul style="list-style-type: none">• Kalendářní věk• Biologický věk• Sportovní věk
Zdravotní hledisko

Zdroj: vlastní zpracování

Perič (2006) ve své publikaci popisuje endogenní činitele jako: „*různé dispozice a vlastnosti, které tvoří vnitřní podstatu osobnosti jedince. Jsou reaktivní základnou chování. Mohou být vrozené nebo dědičné.*“ Endogenní činitelé jsou tedy vnitřní faktory působící na osobnost sportovce. Mezi tyto vnitřní faktory Perič (2006) řadí:

- Genetickou podmíněnost talentu

Genetika neboli dědičnost je soubor vlastností a schopností, které se přebírají na základě určitého genotypu od rodičů. Genetická podmíněnost talentu je velmi různorodá. V praxi to znamená, že ne každý syn slavného fotbalisty bude nutně mít talent jako jeho otec. Zároveň lze ale říct, že tyto děti mají větší šanci dosáhnout úspěchu ve sportovním světě, jelikož je pravděpodobnější, že zdědí vlastnosti a schopnosti potřebné k dosažení vrcholového sportu.

Je vědecky dokázáno, že genetika hraje důležitou roli ve sportovním výkonu a souvisejících fenotypech jako je například síla, aerobní kapacita, flexibilita, koordinace a temperament (Naureen a kol., 2020) Všeobecně se v literatuře hovoří o somatických (tělesné rozměry, tělesná výška) a rychlostních (reakční a lokomoční rychlost) předpokladech jako nejvíce geneticky určených faktorech.

- Biologické parametry

Další důležitou skupinou pro posuzování předpokladů talentovanosti jsou biologické parametry. Mezi tyto parametry patří zdravotní stav, který je důležitý pro vykonávání vrcholového sportu. Je nutné, aby jedinec pro úspěšné vykonávání vrcholového sportu (nebere-li se v úvahu sport pro handicapované) netrpěl poškozením zjevným, vrozeným, skrytým či získaným vlastní sportovní činností. Zejména se to týká oběhové, dýchací, oporné a pohybové soustavy. (Perič, 2006)

Dále sem patří morfologické a antropometrické parametry zahrnující například tělesnou výšku, somatotyp či hmotnost, které jsou důležitými aspekty v souvislosti se sportovní specializací (to jaký post může danému jedinci vyhovovat). (Pruna a kol., 2018)

Jako poslední skupinu popisuje Perič (2006) funkční parametry, které si lze představit jako základ kondičního rozvoje. Tento pojem v literatuře obsahuje zejména kardiorespirační zdatnost (schopnost těla transportovat a využít kyslík tkáněmi).

- Psychologické parametry

Je známo, že psychika u sportovců tvoří hlavní část výkonu. Psychologické parametry sportovce mohou předurčit jeho budoucí úspěch a zároveň i neúspěch. Zvláště ve fotbale je častá situace, kdy hráč, který hrál delší dobu špatně, například vstřelí v zápase branku a od tohoto úspěchu se odrazí. Jeho psychika dostane pozitivní impuls a hráčovi se najednou začnou dařit i ostatní činnosti.

Perič (2006) v souvislosti s psychickými faktory definuje tři základní skupiny psychických faktorů výkonnosti.

1. Psychické schopnosti

- Senzorické schopnosti jsou první složkou psychických schopností. Lze si pod nimi představit například odhad vzdálenosti soupeře ve fotbale, předpovídání postoje soupeře v bojových sportech, predikce povrchu trati ve snowboardingu a sjezdovém lyžování atd.
- Senzomotorické schopnosti spojují senzorické schopnosti a pohybovou odpověď (např. reakční doba na změnu směru pohybu soupeře ve fotbale, reakce na výpad soupeře v šermu apod).
- Intelektuální a tvůrčí schopnosti jsou zvláště ve fotbale u hráčů velmi ceněným faktorem. Mezi tyto schopnosti lze zařadit například improvizaci, předpoklady k taktickým dovednostem nebo unikátní řešení herních situací.
- Poslední složkou psychických schopností jsou estetické schopnosti (např. vyjádření hudby pohybem v krasobruslení).

2. Emočně motivační proměnné – základní motivující tendence

- Potřeba pohybu je podle Periče (2006) spojena s vývojem dětí, které pohyb nezbytně potřebují. Je tedy správné vést děti k pohybu a vytvořit v nich pozitivní asociaci ke sportu. Zejména aby se základní motivací ke sportování stala potřeba pohybu, a ne hmotné ocenění.
- Potřeba výkonu představuje, zvláště u dospělých jedinců, důležitý faktor motivující k opakované sportovní činnosti. Neboť podání kvalitního výkonu, ať už v soutěži anebo při tréninku, je spojeno s pocitem uspokojení, štěstí a radosti

3. Osobnostní vlastnosti

Osobnost u fotbalistů je základním stavebním kamenem na cestě k dosažení profesionální úrovně. V současnosti je nutností, aby hráči byli pracovití, měli správnou tréninkovou morálku, v zápasech si počínali nebojácně a popřípadě plnili různé role v týmu, které jim trenér přiřadí.

- Temperamentové vlastnosti (temperament – podle Hippokrata choleric, sangvinik, melancholik a flegmatik) představují rysy osobnosti definující v užším významu to, jakým způsobem bude jedinec v obdobných situacích reagovat na určité podněty. (Smékal, 2009)

Ve fotbalové praxi se trenéři a hráčští agenti snaží tyto určité temperamentové vlastnosti neupřednostňovat a nepotlačovat, ale naopak s nimi pracovat a správně je rozvíjet. Je však jasné, že pokud fotbalový klub hledá někoho na pozici stopera či kapitána týmu, bude se snažit najít spíše hráče s rysy extroverta, který bude schopný mluvit a dirigovat své spoluhráče.

- Charakterové vlastnosti sportovec získává a rozvíjí během celého svého života. Jsou tedy do jisté míry ovlivnitelné. Velký vliv na ně má například výchova rodičů či soužití s trenérem, který může také charakter sportovce ovlivnit. (Vičar, 2018) Agentura může také do jisté míry ovlivnit tyto vlastnosti. Její možnosti jsou ale z hlediska množství stráveného času s hráči omezené.
- Sociálně psychologické vlastnosti jsou spojené se sociálními rolami a se zařazením sportovce do určité sociální skupiny. (Perič, 2006)

Každý fotbalista má v návaznosti na své osobnostní vlastnosti jisté předpoklady pro plnění určité sociální role v týmu. Jelikož tým poskládaný z jedenácti neformálních vůdců nebude pravděpodobně fungovat, tak tento konkrétní faktor nemusí mít při výběru talentů přímý vliv na budoucí úspěšnost hráče. Fotbalista s vůdčími vlastnostmi, které jsou obecně ve sportu více ceněné, může mít šance na úspěch vyšší.

- Biologický věk a biologickou akceleraci a retardaci

Pro výběr talentů ve sportu je charakteristické, že se u dětí sledují různé druhy věků, jelikož každé dítě jich má hned několik. Perič (2006) ve své publikaci rozlišuje kalendářní věk, biologický věk a sportovní věk.

- Kalendářní věk představuje datum narození hráče (např. 9. července). Je tedy velmi snadné ho určit. Z praxe jsou známé ale případy, kdy hráči o svém věku záměrně lhali, aby vypadali mladší a tím pádem i atraktivnější pro kluby, které o ně měly zájem.
- Biologický věk je dán konkrétním stupněm biologického vývoje organismu, který nemusí být totožný s kalendářním věkem. Obvykle kalendářní věk není v souladu s biologickým a je třeba je neustále sledovat, jelikož mohou být užitečným nástrojem při objasňování rozdílnosti ve výkonnosti hráčů ve stejné věkové kategorii. (Carvalho a kol., 2019) V tomto případě se hovoří o tzv. biologické akceleraci. Opakem je biologická retardace, kdy biologický věk zaostává za tím kalendářním.
- Posledním typem je věk sportovní. Ten představuje dobu, po kterou se jedinec věnuje danému sportu. Sportovní věk je tedy důležitý při určování výkonnosti sportovců. Je logické předpokládat, že fotbalista hrající fotbal od 5 let bude mít s největší pravděpodobností lepší výkonnost a bude lépe zvládat herní činnosti než fotbalista, který začal hrát o 3 roky později.

Při výběru talentů ve fotbale je tedy nutné brát tyto faktory v potaz, jelikož v současnosti jsou na hráče kladené vysoké nároky na rychlost, sílu, koordinaci a vytrvalost. Všechny tyto atributy jsou úzce spojené právě s biologickým vývojem. Rozdíly ve vývoji jednotlivých hráčů se u kategorie U15, na kterou je tato práce zaměřena, mohou výrazně lišit. Je běžné, že se v jedné kategorii potkávají akcelerovaní hráči s biologickým věkem 17-18 let a hráči, kteří jsou vývojově retardovaní a jejich biologický věk se pohybuje v rozmezí 12-13 let. Na agentech a skautech poté závisí, zda upřednostní hráče, který vyčnívá díky biologické akceleraci, anebo dají šanci hráči opožděnému, který se například technikou a myšlením vyrovná ostatním, avšak může později projít pubertálním vývojem a své soky v rychlosti a fyzické síle ještě překonat.

- **Zdravotní hledisko**

Při výběru hráčů k zastupování musí agenti a skauti zohledňovat i zdravotní stav hráčů. Konkrétně se zajímají o následující údaje: zdravotní stav organismu, překonané choroby, historie zranění, základní atributy lidského těla (výška, váha, krevní tlak, VO₂ max atd) a další doplňkové vyšetření (například rozbor krve a

moči či funkční zkoušky). (Peráček, 2004) Právě podrobná studie zdravotního stavu hráčů může do budoucna odhalit náchylnost ke zranění či nemocem a umožňuje tak agentům či klubům s touto skutečností pracovat.

2.2.2 Exogenní činitelé

Exogenní činitelé se v literatuře jinak označují jako vnější činitelé. Z tohoto názvu je patrné, že se jedná o soubor vlivů okolního prostředí, které působí na jedince během jeho sportovního života a do značné míry ho tím pádem ovlivňují.

Právě toto okolní prostředí definují autoři Březina a Perič (2019, str. 38) ve své publikaci jako „*Souhrn všech vnějších podnětů, které působí na organismus jedince a na něž je organismus schopen vhodným způsobem reagovat. Prostředí jedince tvoří okruh lidí, věci a jevů z okolního světa.*“

Mezi hlavní exogenní činitele řadí Březina a Perič (2019) tyto:

- Rodina a motivace dítěte

Rodina je považována za jeden ze základních aspektů ovlivňující vývoj člověka. (Matoušek, 1993) Rodiče, vychovávající dítě, mají velký vliv na jeho získávání sebedůvěry, udržení motivace a duševní rozvoj. Mohou dítě ovlivnit jak pozitivně (materiální a psychická podpora, projevení zájmu o výsledky), tak i negativně (příliš velké nároky, psychologický nátlak, snížení sebedůvěry). Jejich cílem by samozřejmě mělo být vytvoření pozitivního vztahu mezi dítětem a sportem, který provozuje. Je důležité nezapomínat, že rodiče by neměli být trenéry za postranní čárou. (Mariman, Berger a Coolen, 2015) Při vstupu do vrcholového sportu přestane totiž být primárním motivem rodina, nýbrž se do popředí dostanou vlastní motivy (např. dosažení úspěchů či materiální motivace). Právě pozitivní vztah k danému sportu vybudovaný v dětství může pomoci zvládnout jedinci obtížnou cestu ke sportu vrcholovému. (Březina a Perič, 2019)

- Škola

Škola je důležitým prvkem v propojení vzdělávání a sportu. Cílem vzdělávacích institucí by měla být snaha vést děti (základní škola), adolescenty (střední škola) i dospělé (vysoká škola) ke sportovní činnosti. V krajních případech právě umožnit talentovaným jedincům realizovat a úspěšně rozvíjet jejich sportovní kariéru individualizací výuky. Na druhou stranu by sportovci (zejména mladí

fotbalisté) měli mít zájem o studium cizích jazyků, které jim mohou v budoucnosti pomoci na cestě za angažmá v zahraničních klubech.

V České republice existuje mnoho vzdělávacích institucí, které se specializují na vzdělávání se zaměřením na sport (ze středních škol lze zmínit např. Všeobecné a sportovní gymnázium Vimperk, Sportovní gymnázium České Budějovice, z vysokých škol poté např. FTVS, Fakulta sportovních studií MU anebo Palestra).

- **Psychologický tlak**

Definici psychologického nátlaku uvádí autoři Březina a Perič (2019, str. 39) ve své publikaci jako „*uplatňování síly jedné osoby vůči jiné osobě s cílem, aby tato osoba něco vykonala*“. Přílišný psychologický nátlak byl již zmiňovaný výše ve spojení s vlivem rodičů. Právě rodiče jsou dle některých studií původcem v 63 % případů, kdy je na dítě vytvářen nepřiměřený tlak.

Při výběru talentů je tedy dobré sledovat i vztah mezi dětmi a rodiči. Agentura má však v tomto do jisté míry svázané ruce. Určitě ale může projevit snahu o komunikaci s rodiči a sdílet informace o vývoji sportovní kariéry jejich dítěte.

- **Prostředí (sportovní klub, agentura)**

V návaznosti na fotbal je nutné zmínit klub či zastupující agenturu, které hrají v životě fotbalisty zásadní roli vytvářením příznivých podmínek pro rozvoj talentu. Dosáhnout toho mohou zajištěním kvalitního zázemí (kabiny, posilovna, relaxační prostory), kvalitního hřiště a v neposlední řadě výběrem profesionálního realizačního týmu (trenér, asistent trenéra, fyzioterapeut, nutriční specialista, psycholog, kondiční trenér), kteří budou s hráči správně pracovat a rozvíjet tak jejich schopnosti a dovednosti, jak nejlépe to bude možné. Tento rozvoj je však podmíněn i snahou samotných hráčů na sobě pracovat.

2.3 Předpoklady pro dosažení profesionální úrovně ve fotbale z pohledu talentovaného hráče

V této části budou rozebrány složky herního výkonu ve fotbale, které mají zásadní vliv na úspěšnost mladých fotbalových talentů.

2.3.1 Předpoklady úspěšného osvojení herních činností jednotlivce ve fotbale

Na fotbalisty jsou kladeny vysoké nároky z hlediska specifických činností, které musí ovládat. Od základních činností jako je přihrávání, vedení míče, zpracování míče anebo

střelba se s postupem času hráči dostanou k náročnějším prvkům, kterými jsou například posouvání po hřišti v rámci obranné či útočné činnosti, vnímání a kontrola prostoru, komunikace se spoluhráči anebo pressing. Aby dokázali fotbalisté bezchybně zvládat všechny tyto náročné herní činnosti na profesionální úrovni, je nutné disponovat všemi předpoklady, umožňujícími provedení herních činností kvalitněji, než to dokáže soupeř.

V literatuře se všeobecně mezi tyto předpoklady řadí:

- Kondiční faktory

Kondiční faktory definuje Křištofič (2007) jako „*souhrn funkcí organismu, které nám umožňují obstát ve fyzicky náročných podmínkách a adekvátně reagovat v konkrétní situaci*“. Při sportovní činnosti si lze pod kondičními faktory představit ve spojitosti s pohybem rychlost, vytrvalost, sílu, kloubní pohyblivost a koordinaci.

U fotbalistů jsou považovány za nejdůležitější faktory rychlost (reakční a akční) a vytrvalost (rychlostní vytrvalost – fotbalisté v nejvyšších soutěžích musí zvládnout uběhnout během zápasu vzdálenosti přes deset kilometrů v nejvyšší možné intenzitě). (Holienska, 2003) Dalším specifikem u fotbalistů je, že často nemají prostor pro odpočinek a musejí být schopní opakovat náběhy v plné rychlosti v krátkých za sebou jdoucích intervalech. (Schmid a Alejo, 2002) U hráčů v přípravkovém věku je důležitý také rozvoj koordinačních schopností, který jim umožní v budoucnu zvládnutí náročných pohybových prvků spojených s herními činnostmi jednotlivce.

- Somatické předpoklady

Fotbal je jedním ze sportů, ve kterých se vyskytuje velké množství somatotypů a nelze podle nich určit míru talentovanosti hráče. Úspěchu mohou dosáhnout hráči nízkého, středního či vysokého vzrůstu zároveň i různé tělesné konstituce. Somatotyp fotbalisty může spíše určit pozici, která pro něj na hřišti bude ideální. Trenéři si v současnosti vybírají například na pozici křídelního útočníka hubenější hráče středního vzrůstu (170-185 cm), kteří jsou velmi rychlí. Na pozice středního útočníka či středního obránce si naopak vybírají vyšší hráče (185 cm a více) s mohutnější postavou, kteří jsou silní v osobních soubojích. Avšak není to dogma a existuje mnoho špičkových hráčů, kteří tato pravidla vyvracejí.

- **Fyziologické předpoklady**
Fyziologické předpoklady (aerobní kapacita, poměr svalových vláken, metabolismus atd.) jsou dalším faktorem, který nehraje při výběrů talentů zcela zásadní roli, jelikož se do značné míry zakládají na vrozených předpokladech ovlivnitelných tréninkem. (Reilly a kol., 2000)
Nejdůležitějším fyziologickým předpokladem podle Vičara (2018) je tzv. „*trénovatelnost*“, která představuje schopnost jedince snášet tréninkovou zátěž a určuje následnou dobu nutnou pro regeneraci.
- **Motorické předpoklady**
Součástí identifikace talentů ve fotbale je schopnost rozpoznat u hráčů jejich pohybové schopnosti a dovednosti spojené s motorikou pohybu. K identifikaci lze využít motorické testy, které se zaměřují na pohybový talent, senzomotorickou koordinaci a kvalitu ideomotorických funkcí představujících schopnost naučit se nové motorické dovednosti spojené s představou a plánováním pohybu v jistých herních situacích. (Vičar, 2018)
- **Technika**
Technické schopnosti hráčů jsou jedním z nejdůležitějších faktorů při výběrů talentů ve fotbale. Buzek a kol. (2007) popisují techniku jako: „*vnější projev senzomotoriky*“. Je u ní důležité účelné provedení, které představuje úspěšnost plánovaného záměru hráče při vykonávaném pohybu s míčem. Dále Buzek a kol. (2007) popisují ekonomičnost technického provedení, která je definována mírou energetické hospodárnosti prováděné činnosti.
S vývojem fotbalu požadavky na hráče stále rostou. Zvyšuje se hlavně přesnost a rychlost provedení činností s míčem. Technické faktory u fotbalistů jsou do jisté míry vrozené (hovoří se o tzv. „talentu od přírody“ – jako příklad lze uvést Lionela Messiho či Diega Maradonu). Existuje však mnoho cvičení, které tyto schopnosti a dovednosti dokážou rozvíjet.
- **Taktické faktory**
Podle Votíka, Zalabáka a kol. (2011) představují taktické faktory „*výběr optimálního způsobu řešení herní situace v závislosti na podmínkách a průběhu hry*“. Zároveň tvrdí, že úroveň provedení taktických faktorů úzce souvisí s kvalitou technických faktorů a herních činností jednotlivce. (Votík, Zalabák a

kol., 2011) Je logické, že pokud hráč ovládá bezproblémově základní činnosti s míčem, je následně schopen se více soustředit na taktické prvky hry.

- **Osobnostní předpoklady (psychické, taktické)**

Jedním z cílů fotbalisty by měl být rozvoj své osobnosti tím správným směrem. Plachý a Procházka (2014) uvádějí množství podstatných osobnostních rysů jako například samostatnost, sebevědomí, pracovitost, soutěživost a další. V osobní rovině jsou pro ně poté důležité aktivita, pravdomluvnost, houževnatost, přemýšlivost, ctižádostivost, psychická odolnost, cílevědomost či vlastnost nevzdávat se. Ve vztahu k druhým by měl být fotbalista spolehlivý, ochotný pomáhat spoluhráčům, aktivní ve skupinové činnosti, motivující ve vztahu k ostatním. Zároveň by se měl na druhé straně vyvarovat pomlouvání ostatních, kritizování někoho v jeho nepřítomnosti či například vzdorovat trenérovi. (Plachý a Procházka, 2014) Seznam osobnostních předpokladů vhodných pro hráče nelze zcela přesně určit. Každý fotbalista je souborem unikátních osobnostních vlastností a úkolem trenéra (eventuálně manažera či týmového psychologa) je tyto vlastnosti správně identifikovat a pracovat s nimi tak, aby se hráč co nejvíce přiblížil k požadovaným vlastnostem.

2.3.2 Základní herní činnosti jednotlivce

Základní herní činnosti jednotlivce představují základní složku herního výkonu ve fotbale a dělí se na útočné a obranné herní činnosti.

2.3.2.1 Útočné

Votík (2016) rozděluje útočné herní činnosti jednotlivce takto:

- **Výběr místa**

Výběr místa neboli hra bez míče je kontinuální pohyb hráče po hřišti s určitým cílem. V útočné fázi je cílem hráče řešení herních úkolů, které skončí vstřelením branky. Výběr prostoru by měl být veden jak do šířky, tak i do hloubky hřiště.

Podle Votíka (2016) se v současnosti po hráčích vyžaduje při výběru místa:

- vysoká úroveň kondiční připravenosti,
- schopnost rychlé a přesné orientace v prostoru a čase,
- správné zhodnocení herních situací,
- předvídání vývoje herních situací,

- dokonalé porozumění a součinnost se spoluhráči,
 - vysoká úroveň volní aktivity,
 - uplatnění klamavých pohybů.
- Příhrávání

Příhrávka míče od jednoho hráče ke druhému je základním prvkem spolupráce ve fotbale. Zvládnutí této herní činnosti je pro fotbalisty nezbytné. Se stále stoupající úrovní fotbalu rostou přímo úměrně i požadavky na přesnost, dobré načasování a kreativitu přihrávek. (Plachý a Procházka, 2014) Existuje velké množství typů přihrávek (příhrávka na krátkou vzdálenost, zpětná příhrávka, finální příhrávka, centr či příhrávka s gólmánem) a způsobů provedení (vnitřní stranou nohy, vnitřním nártem, vnějším nártem, patou nebo hlavou). V útočné fázi je například velmi efektivní tzv. „průniková příhrávka“, kterou se útočící tým může snadno dostat za obranu soupeře. (Buzek a Procházka, 1999)
 - Zpracování míče

Zpracováním míče se rozumí situace, kdy se hráč zmocní míče a dostane ho pod kontrolu. Rychlým a bezpečným zpracováním míče se poté fotbalista může úspěšně zapojit do herního děje a položit tak základ následné kombinaci se spoluhráči či si připravit míč ke střelbě na soupeřovu branku. Rozlišují se tři základní způsoby zpracování míče a to převzetí (zastavení), tlumení a stahování. (Votík, 2016)

Na vrcholové úrovni se po hráčích zároveň požaduje, aby dokázali, ještě před samotným zpracováním míče, vyhodnotit situaci okolo sebe. Při zpracování tak již musí přesně vědět, co s míčem udělají dále. Prvním dotekem si tak často hráči nejen zpracovávají balon, ale rovnou si ho posouvají směrem, kterým budou chtít pokračovat v pohybu. Tímto „ubráním doteku navíc“ dochází k velkému zrychlení a zefektivnění hry.
 - Vedení míče

Vedení míče charakterizuje plynulý nebo přerušovaný pohyb hráče libovolným směrem, kdy má míč nepřetržitě pod kontrolou. Existují dva způsoby vedení míče. Jedním je vedení v přímém směru a druhým způsobem je vedení se změnou směru. Důležitá je zejména účelnost vedení míče. To znamená, že útočící hráč by v různých herních situacích měl správně vyhodnotit, zda má míč přihrát, anebo ho naopak vést a podstoupit souboj tzv. „jeden na jednoho“. (Votík, 2016)

Požadavky po špičkových hráčích při činnosti vedení míče jsou zejména kreativita, odvážnost (drzost), správné krytí míče tělem (hráč by měl v ideálním případě držet balon na vzdálenější noze a rukou či ramenem si kontrolovat soupeře, který ho napadá), rychlost a již výše zmíněná účelnost.

Autoři Borbély, Ganczner a kol. (2006) do této části zařazují ještě obcházení soupeře s míčem. Tato konkrétní činnost obsahuje samotné vedení míče, a právě výše zmíněný souboj „jeden na jednoho“. Pro úspěšné obcházení soupeře je nutné, aby fotbalista ovládal škálu klamavých pohybů, klíčků či dokázal rychle změnit směr pohybu nebo jeho rychlost.

- **Střelba**

Zakončení neboli střelba určuje ve výsledku úspěšnost celé ofenzivní fáze a často rozhoduje o vítězném či poraženém týmu. Ve fotbale je možné často vidět zápasy, kdy jeden z týmů je dominantnější, většinu času drží balón, vytvoří si vícero šancí, ale díky nekvalitě v zakončení zápas prohraje.

Votík (2016) ve své publikaci uvádí dva druhy faktorů ovlivňující realizaci střelby. Dispoziční faktory představující schopnost číst hru neboli anticipovat činnost soupeře, schopnost orientace v čase a prostoru, psychické vlastnosti (nebojácnost, sobeckost, rozhodnost) a na druhé straně situační faktory zahrnující například klimatické podmínky, kvalitu terénu, kvalitu soupeře či vývoj utkání.

2.3.2.2 Obranné

Mezi obranné činnosti řadí Votík (2016):

- **Obsazování hráče s míčem**

Obsazování hráče s míčem se váže na určité situace při hře. Z pravidla se vyžaduje po hráčích, pokud je útočící hráč na polovině bránícího týmu, kde může být větší hrozbou pro bránící tým. Cílem obránce tedy je zabránit útočícímu hráči v nahrávce, vytvořit si střeleckou příležitost či se dostat do prostoru okolo pokutového území, odkud může útočník například nacentrovat míč na své spoluhráče.

- **Obsazování hráče bez míče**

Obsazování hráče bez míče představuje důležitou složku obranné činnosti týmu. Slouží k zabránění vzniku možné kombinace přihrávek útočícího týmu ještě před jejím vznikem. Aplikuje se často také při standardních situacích. Principem

obsazování hráče bez míče je pravidlo, stejně jako v případě obsazování hráče s míčem, že bránící hráč musí zaujímat v ideálním případě postavení mezi brankou a útočícím hráčem. Obsazování hráčů bez míče je ale závislé na herním stylu, kterým se tým řídí. Je nepsaným pravidlem, že týmy z profesionálních soutěží v současnosti brání více zónovým stylem obrany, kdy se hráči soustředí hlavně na hlídání určitého prostoru na hřišti.

- **Obsazování prostoru**

Obsazování prostoru se obecně považuje za prvek týmového bránění a dává základ již výše zmíněnému zónovému stylu bránění. Cílem bránícího hráče je tedy správné vyhodnocení situace, vnímání rychlosti pohybu a vzdálenosti ostatních hráčů. Na základě těchto informací se musí dokázat rychle rozhodnout, zda bude jen vyčkávat, vystoupí proti útočníkovi anebo se posune do jiného prostoru. Zónové bránění je pro hráče obtížnější z hlediska orientace v prostoru a v čase, komunikace a také vnímání hry okolo sebe. (Plachý a Procházka, 2014)

- **Odebírání míče**

Votík (2016, str. 128) definuje odebírání míče jako *„finální obrannou činnost, jejíž cílem je získat kontrolu nad míčem. Základním předpokladem pro odebírání míče je odpovídající řešení předcházejících nebo současně probíhajících obranných činností – obsazování prostoru, obsazování hráče bez míče a obsazování hráče s míčem“*. Při odebírání míče hraje svou roli i načasování. Obránce si musí soupeře připravit, předvídat jeho pohyb a v pravý okamžik mu míč odebrat. V současném fotbale se klade důraz na konstruktivní odebrání míče, při kterém je cílem obránce ihned po odebrání míče soupeři založení vlastní ofenzivní akce.

2.4 Herní systémy ve fotbale

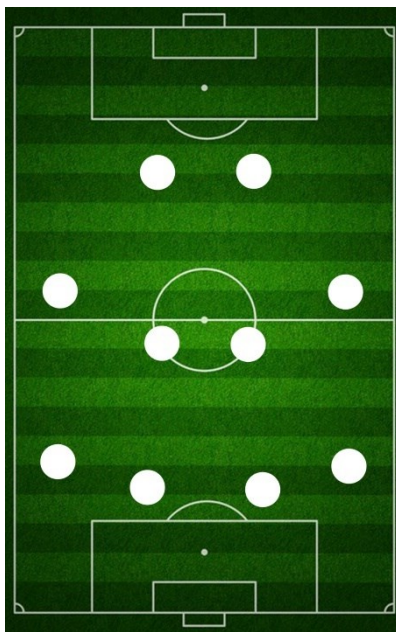
S postupem času, a tudíž i s přirozeným vývojem fotbalu, začali trenéři vymýšlet různé strategické prvky zakomponované do hry, které by mohly přinést konkurenční výhodu oproti ostatním soupeřícím týmům. Na základě této myšlenky se ve fotbale začaly objevovat herní formace (systémy), které poskytovaly strategickou výhodu jejich uživatelům. Na počátku existence fotbalu se nepoužívalo žádné herní rozestavení a všichni hráči běhali jednoduše za míčem.

Na konci 19. století se toto však změnilo a začal se používat systém tzv. pyramidy, kdy na hřišti bylo obvykle několik útočníků (5-6), kteří tvořili ofenzivní linii a následně malý počet záložníků (2-3) a obránců (1-2), kteří se nacházeli v záložní a obranné řadě. Zásadní vliv na herní systémy ve fotbale mělo zavedení pravidla o ofsajdu, kdy se posunuli hráči z útočné linie směrem dozadu a týmy se soustředily více na bránění. Tento systém vznikl v Anglii a s postupem času se začal využívat po celém světě. (Bangsbo a Peitersen, 2000) Zmínit lze také tzv. nizozemský extrémní pressing, který využívala reprezentace „Oranje“ v 70. letech 20. století, který spočíval v napadání soupeřícího týmu ve velkém počtu hráčů současně. Týmy se však naučily tuto linii napadajících útočníků snadno překonat vzdušnou přihrávkou, a tak se od této strategie ustoupilo. (Bangsbo a Peitersen, 2000)

2.4.1 Základní typy herních systémů ve fotbale

Existuje mnoho variací herních systémů, které se ve fotbale využívají. Jejich označení vychází z počtu hráčů pohybujících se v určité linii. Hraje-li tým například se čtyřmi obránci a záložníky a v ofenzivní linii má dva útočníky, označuje se toto rozestavení jako 4-4-2. (Harvey a kol., 2002)

Obrázek č. 2: Rozestavení 4-4-2

Zdroj: vlastní zpracování

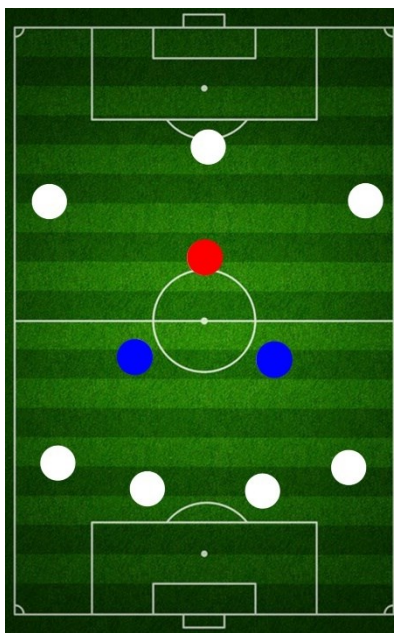
Mezi nejvyžívanější systémy ve fotbale patří právě výše zmíněné rozestavení 4-4-2, 4-3-3, 3-5-2, 3-4-3 či 4-2-3-1. Je důležité si uvědomit, že zvolení určitého herního systému

nemusí být vždy klíčem k úspěchu. Při implementaci určitého rozestavení je potřeba zohlednit silné a slabé stránky vlastních hráčů i hráčů soupeře, schopnosti a dovednosti jednotlivých hráčů, systém využívaný soupeřícím týmem či hráčskou znalost úkolů spojených s určitými pozicemi ve vybraném herním systému. (Wall, 2006)

2.4.2 Typologie středních záložníků v návaznosti na vybrané herní systémy

Dle odborné literatury lze rozlišit tři základní typy středních záložníků. Wall (2006) konkrétně definuje ve své publikaci „*Players' Roles and Responsibilities in Systems of Play*“ defenzivního středního záložníka, klasického (centrálního) středního záložníka, ofenzivního středního záložníka a dále vždy určuje, zda se jedná o levého či pravého středního záložníka (v návaznosti na prostor, ve kterém se střední záložník na hřišti pohybuje). Tento pohyb, situovaný na jedné straně hřiště, může nastat u všech tří typů středních záložníků.

Obrázek č. 3: Pozice středních záložníků v rozestavení 4-3-3

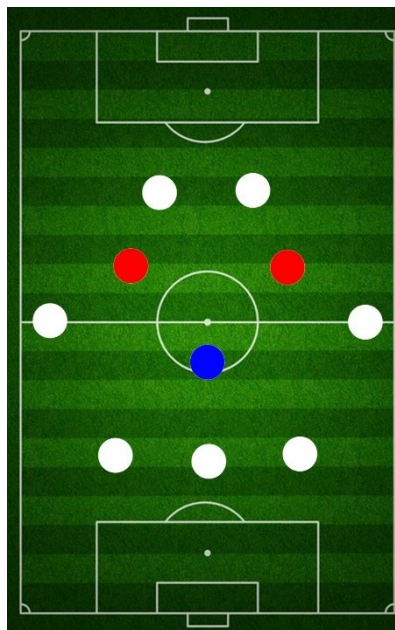
Zdroj: vlastní zpracování

Pro hráče na těchto pozicích je typické, že často rotují mezi sebou a pokrývají velký prostor hřiště. V rámci hry se však liší jejich úkoly, které primárně musí plnit. S tím je samozřejmě spojena i rozdílnost v schopnostech a dovednostech hráčů pohybujících se na těchto postech. (Aznar a kol., 2014) Například u defenzivních středních záložníků se sleduje zejména fyzická kondice a zdatnost, síla v osobních soubojích, schopnost krytí

míče či úspěšnost ve vzdušných soubojích. Naopak u ofenzivního středního záložníka se bude více sledovat práce s míčem, přihrávání (průnikové přihrávky), schopnost čtení hry, výběr prostoru či zakončování.

Často nastává situace, že se střední záložníci ve svých silných a slabých stránkách doplňují. Zmínit lze například tým Argentiny na Mistrovství světa v Kataru, kde Rodri de Paul a Enzo Fernández (oba spíše defenzivní střední záložníci – modré puntíky na obrázku č.3) svými atributy doplňovali kreativního Lionela Messiho (červený puntík na obrázku č.3), který se pohyboval nad nimi na pozici ofenzivního středního záložníka. (Desmond, 2022) V tomto mají agenti výhodu, že mohou své hráče nabízet většímu množství klubů najednou a nalézt tak uplatnění i pro hráče, kteří mají v určitých kritériích nedostatky. Obecně však platí, že pokud kluby zaplatí za hráče velkou přestupovou částku, vyžadují, aby fotbalista disponoval všemi potřebnými atributy a nemusel je tak nahrazovat jiný jeho spoluhráč.

Obrázek č. 4: Pozice středních záložníků v rozestavení 3-5-2

Zdroj: vlastní zpracování

Dalším často využívaným systémem v moderním fotbale je rozestavení 3-5-2. Tento systém se stal velmi populární u italských týmů v období let 2011 až 2015 a mnoho týmů ho využívalo i na Mistrovství světa ve fotbale v Brazílii v roce 2014. (Terzis, 2016) V současnosti v tomto rozestavení hraje například Inter Milán, který dokázal postoupit až do finále Ligy mistrů. Systém 3-5-2 má několik variant, kdy týmy mohou hrát s jedním

defenzivním a dvěma ofenzivními středními záložníky (viz obrázek č. 4) či naopak. Existuje i varianta s jedním defenzivním, klasickým a ofenzivním středním záložníkem. Systém je populární díky možnosti kontrolovat střed hřiště. Početní převaha hráčů dává výhodu týmu, který v tomto rozestavení hraje, při pressingu soupeře. Zároveň tento systém umožňuje efektivní přechod do útočné fáze hry ve velkém počtu hráčů zároveň. (Terzis, 2016)

2.5 Role a fungování zastupující hráčské agentury

Za prvotní úkol manažera lze považovat samotnou identifikaci talentovaných hráčů, kteří jsou výjimeční. Pro dosažení úspěchu však nestačí jen hráče najít. Hráčský manažer či agentura zajišťují fotbalistům i kompletní servis, který jim pomůže v cestě do špičkových klubů. Vyjednávají za hráče přestupy (zásadně mohou ovlivnit jejich kariéru – zmínit lze například přestup Cristiana Ronalda ze Sportingu Lisabon do Manchesteru United, který odstartoval jeho kariéru), zajišťují účetní, daňové a právní poradenství, spravují jejich finance, zabezpečují materiální vybavení pro hráče, dále zajišťují individuální doktory, fyzioterapeuty, nutriční a kondiční specialisty starající se o zdraví fotbalistů či učitele, kteří zlepšují jejich znalosti cizích jazyků. Spravují jim také jejich stránky na sociálních platformách (Facebook, Instagram, Twitter), komunikují za ně s médii a mnoho dalších činností. Cílem tohoto nadstandardního servisu je snaha eliminovat nežádoucí vlivy, kterým by hráč mohl být vystaven anebo by ho mohly negativně ovlivnit a on se následně nemohl plně soustředit na svůj sportovní výkon.

2.5.1 Faktory ovlivňující cenu hráče na přestupovém trhu

Prvotním úkolem agentury je skauting hráčů a následná péče o ně. Aby agentura v konkurenčním prostředí prosperovala a dokázala generovat profit, je nucena zastupovat takové hráče, kteří budou pro fotbalové kluby něčím zajímaví. V návaznosti na tuto skutečnost lze zmínit seznam faktorů, které uvádí autoři Nezmar a Novotný (2023) ve své publikaci „*Trh fotbalových hráčů: vývoj, pravidla a fungování*“:

- Sportovní kvalita hráče – soubor schopností a dovedností spojených se samotnou hrou.
- Ekonomický přínos hráče pro klub – řeší se možný potencionální přínos hráče pro klubový rozpočet (prodej dresů, ticketing).
- Věk hráče.

- Posouzení budoucí perspektivy sportovního vývoje hráče.
- Role – pozice hráče v sestavě týmu.
- Sportovní kvalita národní ligy – čím je liga kvalitnější, tím vzrůstá i cena hráčů, kteří v ní působí.
- Zkušenosti hráče – jsou dány počtem již odehraných utkání v předchozích působištích.
- Zájem o hráče od jiných klubů.
- Srovnání prodejů hráčů srovnatelných kvalit.
- Současná ekonomická situace klubu jak prodávajícího, tak nakupujícího.
- Mimořádné kvality hráče – například je-li hráč levonohý, pravonohý či obounohý (nejlepší možná varianta).
- Ostatní faktory – například osobnostní faktory, charakterové rysy či tělesná výška hráče.

U dospívajících hráčů bude samozřejmě rozdíl v tržní ceně způsobený těmito faktory nižší. S postupem věku, rostoucí kvalitou hráče i ligy, ve které může působit, budou výše zmíněné faktory ovlivňovat tržní cenu hráče mnohem více.

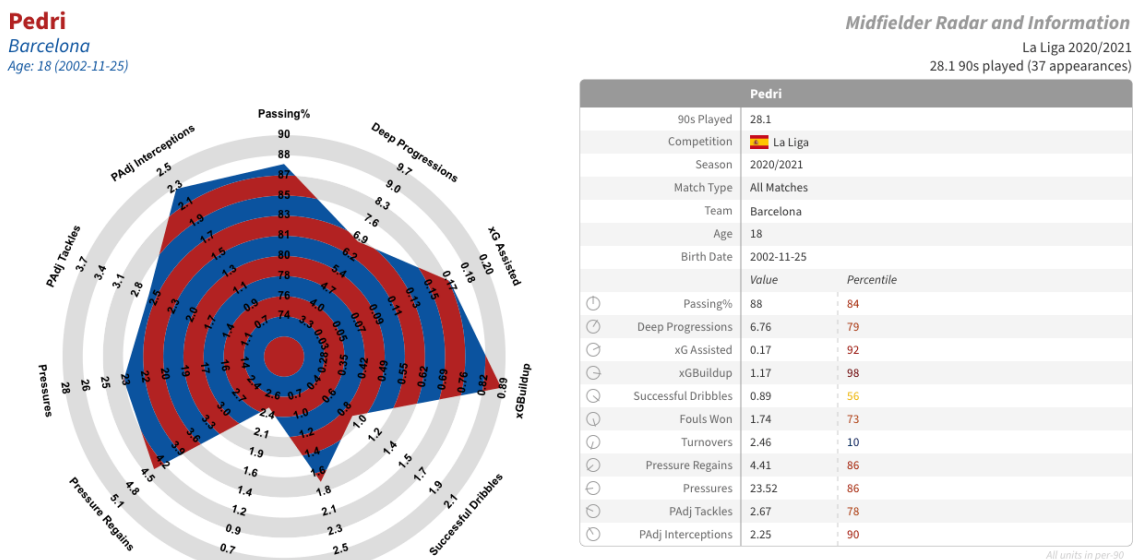
2.5.2 Využívání statistické analýzy při skautingu hráčů

Průkopníkem v této oblasti byl Billy Beane (výkonný viceprezident Oakland Athletics – baseballový tým působící v MLB). Byl jedním z prvních manažerů, který aplikoval využití statistické analýzy ve sportovním prostředí při výběru hráčů. Se svým nově sestaveným týmem, který disponoval oproti konkurenci výrazně nižším rozpočtem, dokázal vyhrávat a stanovit nový rekord ligy v počtu výher v řadě. (Lewis, 2003) Ukázal tak celému sportovnímu světu možnou cestu, jak efektivně identifikovat talentované hráče pomocí statistických údajů. Agentury i fotbalové kluby mají v dnešní době možnosti využívat firmy či externí portály na internetu, které se zabývají statistickou analýzou fotbalových zápasů a sbírají data o hráčích, které lze poté srovnávat.

Konkrétně lze uvést agenturu OPTA, která nabízí své služby na portálu Statsbomb.com, kde je možné se dostat k velkému množství nasbíraných dat. Tyto údaje lze porovnávat i v průběhu času a vyhodnotit tak vývojovou tendenci hráče. Data jsou nejčastěji prezentována v podobě pavučinového grafu (viz obrázek č. 5). (Novotný a Nezmar, 2023) U hráčů na pozici středního záložníka jsou nejdůležitějšími daty přesnost přihrávek,

průměrný počet očekávaných asistencí na střely, které skončí gólem na zápas (xG Assisted), průměrný počet účastí v kombinaci, které vedly ke střele na soupeřovu branku (xGBuildup) a průměrný počet zisků míče za zápas upravený úměrně k procentu držení míče týmu, ve kterém hráč hraje.

Obrázek č. 5: Statistická analýza herních výkonů Pedriho (La Liga 2020/2021)

Zdroj: webový portál Statsbomb.com

2.5.3 Agentura Sport Invest

Agentura Sport Invest, a. s. byla založena v roce 1998 Viktorem Kolářem a Robertem Spálenkou a sídlí v Praze na Pankráci. Svě pobočky však má i v zahraničí. Konkrétně lze zmínit fotbalovou pobočku v Londýně, Itálii a Nizozemsku. V současnosti má agentura čtyři části, a to Sport Invest International (fotbalová sekce), Hockey, Marketing a Travel. Sport Invest International působí na fotbalovém trhu již přes dvacet let a v současnosti zastupuje 180 hráčů v klubech po celé České republice a v nejvyšších soutěžích v rámci Evropy. Z neznámějších fotbalistů lze uvést Pavla Kadeřábka, Jiřího Pavlenku, Matěje Kováře, Tomáše Holeše, Ondřeje Lingra či bývalého hráče Chelsea, Arsenalu a reprezentačního brankáře Petra Čecha, který spolupracuje s agenturou i po konci své fotbalové kariéry. (Sport Invest, 2023)

2.5.4 Regulace hráčských agentů

Agentura může zastupovat hráče až od jejich 15 let, kdy jim je umožněno podepsat jejich první profesionální smlouvu. Skauting hráčů však začíná dříve a je běžnou praktikou, že agenti naváží kontakt s rodiči talentovaného hráče ještě před dovršením věku 15 let, ve snaze předstihnout svou konkurenci na trhu s fotbalovými hráči. Tato situace se umocnila v roce 2014, kdy FIFA uvedla v platnost právní úpravu, která „zrušila“ pojem hráčský agent a nahradila ho termínem registrovaný zprostředkovatel. Zprostředkovatelé se nově registrovali u národních fotbalových asociací a nemuseli skládat žádné zkoušky. Tento krok umožnil velkému množství subjektů vstoupit na trh s fotbalovými hráči. (Novotný a Nezmar, 2023)

Úprava těchto pravidel měla ale negativní dopad na české kluby, kdy vznikaly situace s přestupujícími zahraničními hráči, kteří byli zastupováni zprostředkovateli ze stejné země. Jelikož tito zprostředkovatelé nedokázali splnit nařízení pro registraci v ČR stanovené FAČR, zvolili přestup daného hráče do jiných zemí, kde byly regulace a podmínky pro registraci mírnější. (Colucci, 2016) V roce 2022 FIFA usoudila, že je nutné navrátit se k licenčnímu systému a zprostředkovatelé musí opět skládat zkoušky, aby dostali licenci umožňující zastupování hráčů. Toto rozhodnutí navrátí možnost regulace trhu do rukou FIFA. Zároveň by mělo být tímto rozhodnutím dosaženo stabilizace a sjednocení prostředí hráčských agentů. V neposlední řadě by mělo také dojít k celkovému zvýšení transparentnosti fotbalového prostředí. (Novotný a Nezmar, 2023)

2.6 Talent management

Pojem talent management v sobě skrývá několik dílčích aspektů, které jsou při práci s talenty podstatné. Davis (2007, str. 3) ve své publikaci popisuje talent management jako „*nábor, rozvoj a stabilizaci pracovníků, kteří konzistentně podávají vyšší výkon*“. Tuto definici lze snadno aplikovat i do oblasti sportu, kdy po identifikaci a výběru talentovaných sportovců následuje jejich rozvoj. Pod pojmem „stabilizace“ si lze představit vytvoření pozitivní vazby ke sportovní organizaci, se kterou sportovec spolupracuje. Younger a kol. (2007) definují ve spojení s talent managementem pojem „*růst zevnitř*“. Tento pojem pracuje s myšlenkou rozvoje talentovaných jedinců uprostřed organizace (podobný pohled na problematiku jako Davis). Další rozvoj talentů představuje klíčový prvek obchodní strategie.

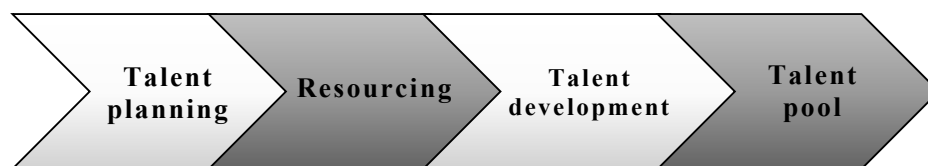
Podle Lewise a Hackmana (2006) je proces talent managementu rozdělen na 3 části:

- Kombinace standardního managementu lidských zdrojů, kam patří například nábor, výběr či rozvoj kariéry.
- Vytvoření zásoby talentovaných jedinců uvnitř dané organizace (vytvoření kvantitativního a kvalitativního minima).
- Vytvoření dobré základny z hlediska potřeb pro řízení talentu.

Opět jde toto rozdělení uplatnit jak na zaměstnance, tak i na talentované fotbalisty. V praxi se agentura nejprve soustředí na nábor/výběr hráčů a poté na jejich rozvoj. S tím souvisí vytvoření dostatečně široké a kvalitní základny zastupovaných hráčů. Ve 3 části autoři zmiňují důležitost kvality prostředí, ve kterém talent management probíhá.

Další autoři Armstrong a Taylor (2014) popisují proces talent managementu jako čtyři na sebe navazující činnosti (plánování, zajišťování zdrojů, rozvoj talentu a následné vytvoření zásoby talentů), které tvoří pomyslné „potrubí“ (viz obrázek č. 6). Cílem celého procesu je tedy vytvoření dostatečné zásoby talentovaných jedinců (autoři se v této myšlence shodují s Lewisem a Hackmanem (2006)), kteří pomohou firmě prosperovat. Mezi tyto jedince se řadí zaměstnanci, kteří pracují pro organizaci. V případě fotbalové agentury lze do této skupiny zařadit i externí pracovníky, kteří následně pomáhají při rozvoji mladých fotbalových talentů. Tím se aktivně podílí na procesu „talent developmentu“. V tomto případě je tedy možné pozorovat cykličnost jednotlivých činností, které na sebe navazují.

Obrázek č. 6: The talent management pipeline (Armstrong a Taylor, 2014)

Zdroj: vlastní zpracování

Součástí procesu talent managementu je i vznik dat, která obsahují informace o výkonnosti vybraných jedinců. Organizace, pohybující se v oblasti sportu, by měly podle Bernthala a Wellinse (2006) pracovat s biografickými údaji, úrovní aktuálního výkonu či pozorováním chování. Na základě získaných údajů by poté měly talentovaným jedincům poskytnout zpětnou vazbu ohledně jejich výsledků, možného karierního postupu či

budoucího setrvání v organizaci. Tento proces lze aplikovat na fotbalové talenty, kteří spolupracují se zastupující agenturou. Poskytnutí zpětné vazby může mít pozitivní efekt na výkonnost mladých fotbalistů. Zároveň by agentura měla hráči předávat informace ohledně jeho možných budoucích angažmá, která by u něj tak vedla ke kariernímu postupu. V opačném případě by měla s hráčem řešit možné ukončení spolupráce, pokud například neplní své povinnosti nebo z něj agentura nemá profit.

3 Cíle a úkoly práce

Hlavním cílem této diplomové práce je sestavení seznamu nejvýznamnějších kritérií, který bude sloužit k identifikaci fotbalových talentů v kategorii U15 na pozici středního záložníka ve vybraných herních systémech z pohledu zastupující manažerské agentury.

K dosažení cíle budou provedeny polostrukturované rozhovory s hráčskými agenty a skauty, které přinesou vhled do problematiky identifikace talentů ve věkové kategorii U15 na pozici středního záložníka ve vybraných herních systémech z pohledu zastupující manažerské agentury. Pomocí metody škálování bude následně sestaven seznam nejvýznamnějších kritérií sledovaných u středních záložníků ve věkové kategorii U15 v návaznosti na vybrané herní systémy.

Dílčím cílem práce bude srovnání seznamů nejvýznamnějších kritérií zjištěných současným a předchozím výzkumem v rámci bakalářské práce na téma „*Stanovení kritérií pro výběr fotbalových talentů v agentuře Sport Invest*“ (Valta, 2021).

K dosažení stanoveného cíle je potřebné realizovat seznam níže uvedených úkolů:

- Rešerše odborné literatury, která řeší problematiku vyhledávání a identifikace talentů, herní činnosti jednotlivce ve fotbale, herní systémy (rozestavení) využívané ve fotbale a talent management.
- Definování základní typologie středních záložníků v návaznosti na vybrané herní systémy na základě rešerše odborné literatury.
- Příprava polostrukturovaných rozhovorů na téma sledování talentovaných fotbalistů ve věkové kategorii U15, kteří hrají na pozici středního záložníka s ohledem na vybrané herní systémy.
- Realizace polostrukturovaných rozhovorů s hráčskými agenty a skauty v agentuře Sport Invest International.
- Analýza dat získaných z polostrukturovaných rozhovorů.
- Vytvoření seznamu jednotlivých kritérií týkajících se středních záložníků na základě předchozího výzkumu.
- Určení významnosti jednotlivých kritérií fotbalovými skauty a hráčskými agenty pomocí metody škálování.
- Vyhodnocení výsledků škálování.

- Vytvoření seznamů nejvýznamnějších kritérií pro výběr fotbalových talentů ve věkové kategorii U15 v návaznosti na jednotlivé typy středních záložníků definovaných na základě odborné literatury a poznatků zjištěných z praxe.
- Vytvoření seznamu nejvýznamnějších kritérií pro výběr fotbalových talentů ve věkové kategorii U15 na pozici středního záložníka ve vybraných herních systémech na základě analýzy seznamů zmíněných v předchozím úkolu.
- Srovnání seznamů nejvýznamnějších kritérií zjištěných současným a předchozím výzkumem.

4 Metodika práce

V rámci této diplomové práce byly využity kvalitativní metody sběru dat ve formě polostrukturovaných rozhovorů s fotbalovými skauty a hráčskými agenty pracujícími pro agenturu Sport Invest International, která se již 25 let pohybuje v oblasti skautingu a zastupování fotbalových hráčů na nejvyšší profesionální úrovni. Prostřednictvím těchto rozhovorů bylo možné proniknout hlouběji do problematiky výběru a identifikace talentů ve fotbale na pozici středního záložníka a zároveň určit nové metody a trendy v oblasti skautingu mladých talentovaných fotbalistů. Zároveň byla využita i kvantitativní metoda sběru dat ve formě škálování, která měla za úkol určit nejvýznamnější sledovaná kritéria u hráčů hrajících na pozici středního záložníka.

4.1 Výzkumný soubor

Výzkumný soubor představuje vzorek dotazovaných respondentů, kteří se účastní výzkumu. Lze ho rozdělit na základní soubor představující v konkrétním případě této práce všechny skauty a hráčské agenty působící na území České republiky a výběrový soubor představující dostupné skauty a agenty pracující v agentuře Sport Invest International, kteří byli vybráni pro tento konkrétní výzkum na základě splnění požadavků kvalifikace a dostatečné úrovně profesionality s mnohaletou zkušeností se skautingem mladých talentovaných fotbalistů.

Proces výběru respondentů rozdělují Kozel, Mynářová a Svobodová (2011) na tři základní části jimiž jsou rozsah, rámeček a způsob.

- Komu budou pokládány otázky. (rámeček)

V rámci této práce jsou otázky kladeny fotbalovým skautům a hráčským agentům z agentury Sport Invest International, která se zabývá právě skautingem a zastupováním profesionálních fotbalistů na území České republiky, ale i napříč Evropou.

- Způsob, jakým budou vybráni respondenti. (způsob)

Respondenti byli vybráni účelně. Agentura zaměstnává v České republice sedm skautů a tři agenty, kteří byli osloveni, aby se zúčastnili výzkumu. S ohledem na jejich časové vytížení a náročnost práce, někteří účast ve výzkumu odmítli. Nadpoloviční většina z dotazovaných potenciálních respondentů však

souhlasila (konkrétně sedm z nich) s podílením se na výzkumu a mohlo tak dojít k jeho realizaci.

- Jaký bude počet dotazovaných respondentů. (rozsah)

Na základě konzultace s vedoucí práce byl stanoven počet požadovaných respondentů v rozmezí 6-10 jedinců. Tento požadavek byl splněn.

Konkrétně byly provedeny rozhovory se 3 hráčskými agenty a 4 skauty. Jejich jména byla na základě stanoviska etické komise anonymizována.

4.2 Použité metody

4.2.1 Polostrukturovaný rozhovor

Ve své publikaci Kozel, Mynářová a Svobodová (2011) popisují polostrukturovaný rozhovor jako soubor předem připravených otázek a tematických okruhů, podle kterých by se měl tazatel při jeho realizaci řídit. Je však možné se od těchto předem připravených otázek a okruhů odpoutat a pokládat doplňující otázky, které mohou přinést odlišný pohled na řešenou problematiku a přinést zcela nové poznatky a informace.

V rámci přípravné fáze byl analyzován předchozí výzkum na téma „*Stanovení kritérií při výběru fotbalových talentů v agentuře Sport Invest*“ (Valta, 2021). Z tohoto výzkumu byl vybrán soubor kritérií sledovaných u středních záložníků, který sloužil jako orientační mistr pro polostrukturované rozhovory realizované v této práci. Polostrukturované rozhovory byly uskutečněny v období od 1. do 24. května 2023 v sídle agentury, kde hráčští agenti a skauti působí. Časová délka rozhovorů se pohybovala v rozmezí od 20 do 50 minut. Cílem polostrukturovaných rozhovorů bylo nechat agenty a skauty mluvit o problematice bez častých zásahů a ovlivňování jejich názorů. Toto provedení výzkumu mělo za úkol přinést nezávislý a detailní vhled do problematiky skautingu hráčů z pohledu zastupující agentury a objevit nové trendy při výběru mladých fotbalových talentů či odhalit, jak agentura s hráči pracuje. Polostrukturované rozhovory byly prováděny s agenty a skauty z důvodu jejich znalostí trhu s fotbalovými hráči. Právě tento fakt umožňuje sestavení seznamu sledovaných kritérií na základě výzkumu, který bude následně při selekci mladých fotbalových talentů fungovat efektivně. Pohled agentů a skautů umožní reflektovat na základě jejich zkušeností i požadavky klubů působících na trhu s fotbalovými hráči. Skauti i agenti mají také přehled v trendech týkajících se často

používaných herních systémů. Na základě těchto znalostí mohou snáze určit poptávku po určitých vlastnostech, které musí střední záložníci v současné době mít.

Jednotlivé části sledovaných kritérií se skládaly z endogenních faktorů tedy útočných a obranných herních činností jednotlivce, technických a taktických faktorů, kondičních, fyziologických a somatických faktorů, osobnostních předpokladů (psychických a taktických) a exogenních faktorů působících na hráče.

4.2.2 Škálování

Metoda škálování byla použita za účelem určení významnosti jednotlivých kritérií. Z důvodu úspory času byla použita data z předchozího výzkumu a po provedených rozhovorech byla respondentům zaslána tabulka s počtem 73 kritérií, která se týkala středních záložníků a byla zjištěna v předchozím výzkumu. Tento krok byl proveden také z důvodu toho, aby respondenti měli možnost ohodnotit všechna kritéria i v případě, že dané kritérium při rozhovoru z nějakého důvodu zapomněli zmínit. Při předchozím výzkumu byla opomenutá kritéria automaticky hodnocena 0 body, a to mělo vliv na následné pořadí v tabulce. Ve skutečnosti ale dané kritérium u hráčů sledovali, jen ho při rozhovoru zapomněli zmínit. Tento postup by měl zajistit větší exaktnost a věrohodnost zjištěných dat. Respondentům byla navíc vždy nabídnuta možnost do tabulek libovolná kritéria doplnit. Následně skauti a agenti určili jejich významnost na škále od 1 do 10, kdy 1 byla nejméně významné kritérium a 10 naopak nejvýznamnější. V návaznosti na vybrané herní systémy byly definovány tři základní typy středních záložníků. Prvním typem je defenzivní střední záložník, který se při hře pohybuje blíže k obranné linii a plní spíše úkoly spojené s defenzívou. Druhým typem je klasický střední záložník označovaný také jako „box to box midfielder“, který se pohybuje po celém hřišti a předpokládá se u něj vysoká úroveň univerzálnosti jeho schopností a dovedností. Třetím typem je ofenzivní střední záložník, který se pohybuje zejména na útočné polovině hřiště a plní úkoly spojené s ofenzívou svého týmu.

Dále bylo u každého typu středního záložníka určeno pořadí kritérií na základě hodnot zjištěných škálování. Každé hodnotě na škále bylo přiřazeno stejné nominální bodové ohodnocení. Tudiž pokud byla významnost kritéria ohodnocena respondentem na škále číslem 7, toto kritérium dostalo 7 bodů. Následně byl proveden celkový součet bodů jednotlivých kritérií v návaznosti na typologii středního záložníka, který stanovil pořadí

v žebříčku významnosti. Z prvních 20 kritérií s nejvyšším součtem bodů byl sestaven výsledný seznam kritérií v návaznosti na tři základní typy středních záložníků. Ke každému seznamu bylo doplněno několik kritérií, která se nedostala do prvních 20 tak, aby seznam měl vždy 25 jednotlivých položek (tabulky č. 1 až 3 – oranžově označená kritéria). U některých seznamů mohlo dojít k tomu, že se na přelomové 20. příčce umístilo několik kritérií se shodným počtem bodů a z tohoto důvodu mohou mít výsledné seznamy i více než 20 jednotlivých kritérií (světle zeleně vyznačená kritéria). Cílem tohoto designu výsledných seznamů bylo ukázat i kritéria, která se těsně do prvních 20 míst nedostala (někdy třeba pouze o jeden bod) ale jsou i tak pro respondenty při skautingu hráčů důležitá.

4.2.3 Srovnání seznamů

Seznamy nejvýznamnějších kritérií, které se sledují u různých typů středních záložníků zjištěných na základě výzkumu byly srovnány se seznamem, který byl definován na základě předchozího výzkumu v bakalářské práci „*Stanovení kritérií při výběru fotbalových talentů v agentuře Sport Invest*“. (Valta, 2021)

Cílem bylo zjistit, jaký vliv na rozdílnost sledovaných kritérií má zohlednění herního systému. Zároveň bylo možné díky tomuto srovnání určit odlišnost identifikace fotbalových talentů z pohledu trenérů, skatů a hráčských agentů v českém fotbalovém prostředí. Bylo však nutné srovnávat pouze ta kritéria, která v rámci předchozího výzkumu byla hodnocena od všech respondentů a měla tak možnost získat maximální počet bodů. Tímto postupem byla zajištěna objektivnost srovnání.

4.3 Sběr dat

Sběr dat probíhal v květnu roku 2023. Polostrukturované rozhovory byly nahrávány na nahrávací zařízení se souhlasem respondentů a uchovávány dle požadovaných bezpečnostních norem. Z důvodu délky rozhovorů a citlivosti zmíněných informací nebudou rozhovory přepisovány do příloh práce. Budou však vytvořeny kopie záznamů uložené na sběrném datovém zařízení, do kterého, v případě potřeby, bude možné nahlédnout. V přílohách budou uvedena data zjištěná při určování významnosti jednotlivých kritérií. Určení významnosti metodou škálování proběhlo vždy v rozmezí jednoho dne po provedeném rozhovoru. Toto časové rozmezí bylo využito k potřebné analýze dat získaných během rozhovorů. Tento postup byl zvolen na základě zkušeností

z předchozího výzkumu. Seznam kritérií analyzovaných v rámci předešlého výzkumu byl respondentům zaslán elektronicky nebo předán osobně, v závislosti na volbě respondentů. Tento postup výzkumu byl schválen etickou komisí.

4.4 Tematická analýza dat a kódování

K přípravě dat pro kvalitativní výzkum této práce byla využita tematická analýza dat. V první fázi proběhla příprava dat (přepsání do vhodné podoby a seznámení se s problematikou výzkumu). Ve druhé fázi bylo provedeno počáteční generování kódů. Na základě tohoto procesu byla vytvořena tabulka s kritérii. Tato kritéria byla zařazena do jednotlivých tematických okruhů (útočné herní činnosti, obranné herní činnosti, technické a taktické faktory, somatotyp a fyziologie hráče, osobnostní předpoklady a exogenní faktory). Ve třetí fázi proběhlo přezkoumání vytvořených témat a kódů (byla správně přiřazena všechna kritéria k jednotlivým tematickým okruhům). V poslední fázi došlo k určení postavení jednotlivých témat a k podání zprávy (prezentace zjištěných témat a kódů v praktické části).

Proces kódování u útočných herních činností jednotlivce probíhal následovně. Nejprve proběhla rešerše odborné literatury, ve které jsou popisovány herní činnosti jednotlivce. Na základě této rešerše byly vytvořeny základní kódy. Jako příklad lze uvést proces „*záměrného usměrnění míče spoluhráči tak, aby ho mohl s co nejmenším úsilím zpracovat*“ (Buzek, 2015), který byl zaznamenán pod kódem „přihrávání“. Pro zjednodušení následného hodnocení kritérií bylo do kódu „přihrávání“ zahrnuto i různé provedení této činnosti (přihrávání přímým nártem, přihrávání vnějším nártem či přihrávání hlavou). Tento proces byl proveden i u ostatních herních činností jednotlivce. Následně byla vytvořena tabulka s těmito kódy. Na základě poznatků z odborné literatury došlo k rozdělení těchto kódů (kritérií) do dvou tematických okruhů (útočné a obranné herní činnosti jednotlivce). Ve třetí fázi došlo ke kontrole vytvořených okruhů. Na základě poznatků z předchozího výzkumu byla vyloučena kritéria (kódy), která se přímo netýkala pozice středního záložníka. Následovalo prezentování sestavených tematických okruhů.

5 Praktická část

5.1 Typologie středních záložníků

Na základě provedených rozhovorů a typů herních systémů popsaných v části 2.4 byly určeny tři základní typy středních záložníků:

- defenzivní střední záložník
- klasický střední záložník
- ofenzivní střední záložník

Toto rozdělení se shoduje s tím, které je uváděno v odborné literatuře a je popsáno v části 2.4.2. U každého typu středního záložníka jsou sledována rozdílná kritéria, která souvisí s jejich rolí a úkoly na hřišti. Polostrukturované rozhovory odhalily, že pro agenty a skauty nejsou herní systémy při výběru hráčů tolik důležité. Vnímají jejich existenci a typologii středních záložníků, definovanou právě na základě herního rozestavení. Při skautingu hráčů se ale soustředí zejména na jejich individuální vlastnosti a až poté nabízejí hráče klubům v závislosti na požadovaných attributech.

5.1.1 Defenzivní střední záložník

Defenzivní střední záložník (označovaný ve fotbalové terminologii číslem 6), se na hřišti pohybuje blíže k obranné linii a primárně se tak soustředí na defenzivní činnosti či zakládání útočných akcí svého týmu, organizaci hry atd. Respondenti se v rozhovorech shodovali, že u hráčů na této pozici je nejdůležitější výška výskoku, rychlost pohybu a síla v osobních soubojích. Tato kritéria souvisí se současným trendem skautingu hráčů. Kluby hledají zejména vysoké a výborně fyzicky vybavené hráče. Respondent č. 5 konkrétně tvrdí: *„Fotbal se vyvinul do toho, že potřebujete vysokého, odolného, silného, rychlého hráče s fotbalovými dovednostmi samozřejmě. Dříve fotbalovost vyčnívala nad těmi 3 kritérii...dnes je to ale naopak.“*

Dle hráčských agentů a skautů požadují týmy v současnosti fotbalisty, kteří měří minimálně 1,80 metru. Tělesná výška je spojená s faktem, že defenzivní střední záložníci musí podstupovat velké množství vzdušných a osobních soubojů a mohou tak získat převahu nad soupeřícím týmem v oblasti středu hřiště, což je důležitý předpoklad pro vítězství v zápase. Respondent č. 3 v rozhovoru uvádí: *„V současnosti klademe důraz na predikci růstu u mladých hráčů, abychom věděli, jak budou v budoucnu vysocí.“* Tuto

predikci provádí pomocí laboratorního vyšetření. Dalším ukazatelem při tomto odhadu je tělesná výška rodičů fotbalisty. Agenti jsou poté schopni předpovědět budoucí výšku hráče s odchylkou několika centimetrů.

5.1.2 Klasický střední záložník

Klasický střední záložník je využíván zejména v systému 4-4-2, kdy týmy hrají se dvěma hráči na tomto postu, kteří se pohybují po celém hřišti (viz kapitoly 2.4.1 a 2.4.2). Z tohoto důvodu bývají označováni také jako „box-to-box“ střední záložníci. Skauti i agenti v polostrukturovaných rozhovorech uváděli důležitost komplexnosti hráčů na této pozici. Respondent č. 5 v rozhovoru zmiňoval: *„Byli tu prostě hráči třeba jako Pirlo nebo Ronaldinho, dnes už tu takoví hráči vůbec nejsou. Všichni jsou mnohem více fyzičtí, box to box středáci, kteří jsou všestranní. Hráči nejsou tolik specializovaní a umí více dovedností najednou.“* Většina z nich opět zmiňovala kritérium výšky a rychlosti. Dalším zmiňovaným kritériem byla vysoká úroveň kondičních a pohybových schopností. Respondent č. 2 v této návaznosti zmiňoval důležitost pohybové složky hráče. Konkrétně uvádí: *„První věc, na kterou koukám, je určitě pohybová stránka. U mladších kategorií se často setkávám s tím, že ti kluci mají špatnou koordinaci pohybu. Dříve se dělalo více sportů a dnes je to zaměřené na jeden sport, a to není správné. Každý ten sport rozvíjí něco jiného a těm klukům to pak chybí.“* Dále v rozhovoru zmiňoval důležitost rychlosti pohybu s míčem i bez něj. Právě u klasických středních záložníků zdůrazňoval jejich důležitost pro tým, využitelnost například při pressingu (právě díky schopnosti pohybovat se na velkém prostoru) či schopnost podílet se na obranné i útočné fázi hry. I když hráči na této pozici nejsou na hřišti tolik vidět (jako například ofenzivní střední záložníci), jsou pro své týmy nepostradatelní a většinou rozhodují ve velké míře o výsledku zápasu.

5.1.3 Ofenzivní střední záložník

Ofenzivní střední záložník bývá ze všech tří typů ten nejvíce kreativní. Jeho hlavním úkolem je vytvářet pro své spoluhráče gólové příležitosti. Ve fotbalové terminologii je označován číslem 10 a pohybuje se většinu času na útočné polovině hřiště. U ofenzivního středního záložníka je požadována vysoká úroveň herní inteligence. Tuto skutečnost zmiňovali v rozhovorech dva ze sedmi respondentů. Tento fakt je spojen s tím, že ofenzivní střední záložník musí rychle a správně vyhodnocovat nastalé herní situace, číst

hru, sledovat náběhy útočníků, které poté dostává pomocí průnikových přihrávek do gólových příležitostí.

Podle respondenta č.5 je trendem při skautingu ofenzivních středních záložníků vybírat hráče, kteří nejsou tolik techničtí, avšak vynikají v základních činnostech. Konkrétně to je přesnost přihrávání, úspěšnost při zpracování, převzetí a odebírání míče a fyzická zdatnost. Pro týmy je v současnosti důležitější efektivnost a přesnost prováděných činností než „estetika“. Respondent č. 4 v rozhovoru konkrétně uvádí: *„My u ofenzivního středáka sledujeme hlavně úspěšnost přihrávek, kolikrát nahraje během zápasu do gólovky nebo jak celkově řeší herní situace. To jsou u nich takové nejdůležitější věci.“* Právě tato kritéria jsou popsána v části 2.5.2 a jsou sledována při statistické analýze středních ofenzivních záložníků. Respondent č. 6 popisoval v rozhovoru do jaké míry využívají statistickou analýzu tuzemské a zahraniční kluby: *„U nás to kluby využívají minimálně. Nejvíce se tomu věnuje Slavia a Sparta to také částečně používá. Český trh hráčů je ale tak malý, že týmy o nich mají povědomí. V zahraničí se analýze věnuje velká pozornost a dostalo se to do fáze, kdy data mají větší váhu než lidský názor a při velkých investicích do hráčů to hraje roli, jak jim to vychází.“* Zajímavý poznatek měl naopak k využívání této analýzy při hodnocení ofenzivních středopolařů respondent č. 2: *„Dnes se hodně kouká na čísla, aby ten ofenzivní středák měl dobré statistiky asistence a hlavně góly. V zápase ale pak nahraje do 4 šancí a spoluhráči to nepromění, tak to neznamena, že on je špatný.“* Tento fakt je tedy nutné při vyhodnocování hráčů zohlednit. Statistická analýza nabízí samozřejmě sledování metrik, které to z jisté části reflektují. Při výběru hráčů je nakonec důležité zohlednit lidský element, který dokáže posoudit i okolnosti ve statistické analýze těžko určitelné ale zároveň brát v potaz i data, která z analýzy vychází a lidský pozorovatel je třeba nepostřehne.

5.2 Významnost sledovaných kritérií u středních záložníků

Tato část obsahuje vyhodnocení sledovaných kritérií u tří typů středních záložníků a sestavení výsledného seznamu nejvýznamnějších kritérií a jeho následné srovnání s předchozím výzkumem.

5.2.1 Hodnocení sledovaných kritérií u defenzivního středního záložníka

Na prvních třech místech se umístila kritéria výšky, „soubojovosti“ a odebírání míče se ziskem 68, 66 a 65 bodů ze 70 možných. To poukazuje na důležitost obranných herních

činností u defenzivních středních záložníků. Zároveň se potvrdila tvrzení všech respondentů, kteří v rozhovorech zmiňovali důležitost výškového parametru u středních záložníků v moderním fotbale. Dalším kritériem byla na 4. místě síla. Defenzivní střední záložníci během zápasů musí podstoupit velké množství soubojů a je tedy logické, že potřebují disponovat velkou silou. Vysoké bodové ohodnocení získala také vítězná mentalita/touha po vítězství. Z kategorie osobnostních předpokladů ji respondenti hodnotili jednoznačně jako nejdůležitější. V kompetitivním prostředí fotbalu je toto kritérium velmi důležité.

Tabulka č. 2: Seznam 20 nejvýznamnějších kritérií sledovaných u defenzivního středního záložníka

Defenzivní střední záložník		
Kritéria	Celkový součet bodů	Pořadí
Výška	68	1
Soubojovost	66	2
Odebírání míče	65	3-5
Vítězná mentalita/touha po vítězství	65	3-5
Síla	65	3-5
Rychlost rozhodování	64	6-7
Taktické chování v obranné fázi	64	6-7
První dotek	63	8-9
Obsazování prostoru	63	8-9
Otáčení těžiště hry	62	10-14
Řízení spoluhráčů	62	10-14
Vytrvalost	62	10-14
Bojovnost	62	10-14
Zodpovědnost	62	10-14
Přihrávání	61	15-19
Převzetí míče	61	15-19
Hlavičkování v obranné fázi	61	15-19
Správné vyhodnocení situace	61	15-19
Pracovitost	61	15-19
Vůdcovství	60	20
Pohybová kultura hráče (motorika)	59	21-25
Správné postavení v herním systému	59	21-25
Schopnost poučit se z vlastních chyb	59	21-25
Komunikace se spoluhráči	59	21-25
Kontrola prostoru	59	21-25

Zdroj: vlastní zpracování

Z vlastností, které jsou pro defenzivního středního záložníka typické, lze zmínit například ještě zodpovědnost (62 bodů), hlavičkování v obranné fázi (61 bodů) či pracovitost a vůdcovství (61 a 60 bodů). V herní praxi je obvyklé, že na této pozici hraje často kapitán nebo neformální leader týmu (zmínit lze například Busquets v Barceloně či Rodri v Manchesteru City), pro které jsou vlastnosti jako vůdcovství, pracovitost a zodpovědnost typické. Důležitost těchto kritérií, která jsou popsána v kapitole 2.2.1 potvrdili svým hodnocením i respondenti tohoto výzkumu.

5.2.2 Hodnocení sledovaných kritérií u klasického středního záložníka

Agenti a skauti považují u klasického středního záložníka za nejdůležitější aspekty první dotek (68 bodů ze 70 možných), převzetí míče (67 bodů) a přihrávání (66 bodů). Právě poslední uvedené kritérium, které u ostatních typů středních záložníků nezískalo tolik bodů, poukazuje na fakt, že klasický střední záložník má za úkol zejména tvořit hru přesnými přihrávkami. Relativně vysoko se také umístilo kritérium vytrvalosti (63 bodů). Box to box střední záložníci se pohybují po celém hřišti a je tedy důležité, aby disponovali vytrvalostními předpoklady. Vysoký počet bodů získalo také konstruktivní chování (62 bodů). Reflektuje to požadavky dnešní doby, aby hráči v zápase řešili nastalé herní situace efektivně a vyvarovali se v ideálním případě ztrátě míče.

Rychlost rozhodování získala nejvíce bodů (62) ze všech technických a taktických faktorů. Klasičtí střední záložníci se na hřišti často pohybují v zahuštěných prostorech a je tedy nezbytné, aby dokázali rychle reagovat na změny herních situací. Zároveň rychlost jejich rozhodování má přímý vliv na plynulost celé hry. V praxi se hráči v mladém věku učí sledovat okolní hru ještě před tím, než obdrží přihrávku. Umožňuje jim to v době zpracování míče přemýšlet, kam bude následovat jejich další pohyb/nahrávka. Tyto faktory následně přímo ovlivňují míru správnosti vyhodnocovaných situací v průběhu zápasu, která se také dostala do seznamu nejvýznamnějších kritérií s hodnotou 61 bodů. Správné a rychlé rozhodování je tedy v současném fotbale velice důležitým faktorem. Tuto skutečnost potvrzuje i respondent č. 2, který v rozhovoru říká: *„Celý fotbal se posunul do rychlosti a taktiky...v době, kdy jsem já hrál v lize, tam nebylo moc taktických pokynů. Měli jsme v tomhle volnost. Dneska je fotbal mnohem více dynamičtější a rychlejší.“*

Tabulka č. 3: Seznam 23 nejvýznamnějších kritérií sledovaných u klasického středního záložníka

Klasický střední záložník		
Kritéria	Celkový součet bodů	Pořadí
První dotek	68	1
Převzetí míče	67	2
Přihrávání	66	3
Vítězná mentalita/touha po vítězství	65	4
Zpracování míče	64	5
Vytrvalost	63	6
Rychlost rozhodování	62	7-11
Pohybová kultura hráče (motorika)	62	7-11
Kreativita	62	7-11
Výška	62	7-11
Konstruktivní chování (tvořivost)	62	7-11
Průnikové přihrávky	61	12-18
Přihrávka za obranu	61	12-18
Správné vyhodnocení situace	61	12-18
Dynamika (obratnost)	61	12-18
Komunikace se spoluhráči	61	12-18
Chytrost/herní inteligence	61	12-18
Pracovitost	61	12-18
Vedení míče	60	19-23
Rychlost pohybu	60	19-23
Kopací technika	60	19-23
Hra do kolma	60	19-23
Vyvážení míčů	60	19-23
Síla	59	24-25
Schopnost přečíslit	59	24-25

Zdroj: vlastní zpracování

Na děleném 7-11 místě a 12-18 místě se umístila kritéria „hra do kolma“ a průnikové přihrávky. Z toho lze usoudit, že od hráčů na této pozici se již očekává podpora ofenzivní fáze a konstruktivní řešení obtížných situací. Stejně jako u defenzivních středních záložníků se sleduje pracovitost a komunikace se spoluhráči. Faktor výšky, který respondenti zmiňovali během rozhovorů získal v hodnocení 62 bodů. S ohledem na předchozí výzkum, lze tuto hodnotu považovat za velmi vysokou. Z výsledků lze také vyčíst, že kritéria u klasického středního záložníka nedosáhla v celkovém součtu bodů na tak vysoké hodnoty, jako tomu bylo například u ofenzivního středního záložníka. Tuto

skutečnost lze přisoudit větším požadavkům na univerzálnost klasických středních záložníků.

5.2.3 Hodnocení sledovaných kritérií u ofenzivního středního záložníka

U ofenzivního středního záložníka se na prvním místě jasně umístilo kritérium prvního doteku, které získalo maximální možný počet 70 bodů. Na druhém místě (68 bodů) je převzetí míče. Oba tyto faktory jsou pro ofenzivní střední záložníky velmi důležité. Pohybují se totiž na útočné polovině hřiště, která je soupeřícím týmem mnohem lépe a důkladněji bráněná. V zahuštěném prostoru je tedy klíčovým aspektem právě kvalita prvního doteku a schopnost si správně zpracovat (65 bodů) a přebrat míč do volných (výhodných) prostorů. Vysoké hodnocení získala také podpora ofenzivní fáze (67 bodů – 3. místo), tento výsledek ukazuje požadavky na zapojení se do útočné fáze a doplňování/dohrávání útočných situací (63 bodů – 12. až 18. místo). Respondent č. 6 uváděl v rozhovoru důležitost herní inteligence (63 bodů – 12. až 18. místo) u středních záložníků. Výsledky hodnocení tento názor potvrdily. Stejná situace je i s rychlostí pohybu, která byla také často u ofenzivních středních záložníků v rozhovorech zmiňována a v hodnocení získala 64 bodů. Ze všech tří typů středních záložníků byla u toho ofenzivního hodnocena rychlost pohybu nejvyšším celkovým bodovým součtem. Tento fakt poukazuje na nový trend při výběru hráčů na této pozici. V minulosti bylo možné sledovat na této pozici spíše technicky vybavené hráče, kteří určitě nedisponovali rychlostními takovými předpoklady (zmínit lze například Cesc Fabregas či Paul Scholes) S pohybem souvisí i kritérium odskakování do volného prostoru/od obránce (63 bodů – 12. až 18. místo), které je typické pro ofenzivního středního záložníka pohybujícího se blíže k obranné linii soupeřova týmu. Je tedy pro ně důležité ovládat tuto schopnost odpoutání se od hráče a vytvořit tak nabídku pro své spoluhráče, kteří mu chtějí přihrát.

Kritérium přihrávání získalo u ofenzivního středního záložníka 64 bodů a umístilo se na děleném 9. až 11. místě. Získalo o 2 body méně než při hodnocení u klasického středního záložníka. Tento výsledek může být do jisté míry překvapující, jelikož kvalita a přesnost přihrávání je u ofenzivních středních záložníků také velmi důležitá. Může to reflektovat skutečnost, že po hráčích na této pozici se vyžaduje častokrát individuální řešení herních situací.

Tabulka č. 4: Seznam 24 nejvýznamnějších kritérií sledovaných u ofenzivního středního záložníka

Ofenzivní střední záložník		
Kritéria	Celkový součet bodů	Pořadí
První dotek	70	1
Převzetí míče	68	2
Podpora ofenzivní fáze	67	3
Průnikové přihrávky	66	4
Vítězná mentalita/touha po vítězství	65	5-8
Rychlost rozhodování	65	5-8
Podpora útoku	65	5-8
Zpracování míče	65	5-8
Konstruktivní chování (tvořivost)	64	9-11
Přihrávání	64	9-11
Rychlost pohybu	64	9-11
Chytrost/herní inteligence	63	12-18
Vedení míče	63	12-18
Přihrávka za obranu	63	12-18
Odsakování do volného prostoru/od obránce	63	12-18
Hra do kolma	63	12-18
Doplňování a dohrávání útočných situací	63	12-18
Kreativita	63	12-18
Komunikace se spoluhráči	62	19-24
Dynamika (obratnost)	62	19-24
Obecný rozhled ve hře	62	19-24
Správné vyhodnocení situace	62	19-24
Hra 1 na 1	62	19-24
Střelba	62	19-24
Načasování klíčky	61	25

Zdroj: vlastní zpracování

Konec seznamu je vyrovnaný a hned několik kritérií získalo shodně 62 bodů ze 70 možných. Konkrétně lze zmínit střelbu, hru 1 na 1, dynamiku (obratnost) či hru „do kolma“. Všechna tato kritéria jsou typická pro ofenzivní hráče. Například střelbu a hru 1 na 1 respondenti v rozhovorech tolik nezmiňovali, proto je trochu překvapivé jejich umístění v seznamu. Avšak na základě teoretických poznatků (viz kapitola 2.3.2.1) lze konstatovat, že ovládání těchto činností je pro ofenzivního středního záložníka důležité. Zmínit lze také kritérium komunikace se spoluhráči, které se vyskytuje v seznamech u všech tří typů středních záložníků. Střední záložníci se na hřišti pohybují v centru dění a

je tedy nutné, aby byli schopni komunikovat se svými spoluhráči. Tato komunikace má poté efektivní vliv na taktické úkony, které musí jednotliví hráči v zápase plnit.

5.2.4 Výsledný seznam nejvýznamnějších kritérií

Na základě výše uvedených seznamů byl vytvořen obecný seznam nejvýznamnějších kritérií sledovaných u všech typů středních záložníků. Z důvodu shodného počtu celkových bodů u kritérií na pozicích 17 až 25 obsahuje tento seznam 25 unikátních položek.

Tabulka č. 5: Seznam 25 nejvýznamnějších kritérií sledovaných u středních záložníků

Celkové hodnocení kritérií		
Kritéria	Celkový součet bodů	Pořadí
První dotek	70	1
Převzetí míče	68	2-3
Výška	68	2-3
Podpora ofenzivní fáze	67	4
Přihrávání	66	5-7
Průnikové přihrávky	66	5-7
Soubojovost	66	5-7
Vítězná mentalita/touha po vítězství	65	8-13
Síla	65	8-13
Odebírání míče	65	8-13
Rychlost rozhodování	65	8-13
Podpora útoku	65	8-13
Zpracování míče	65	8-13
Konstruktivní chování (tvořivost)	64	14-16
Rychlost pohybu	64	14-16
Taktické chování v obranné fázi	64	14-16
Chytrost/herní inteligence	63	17-25
Vedení míče	63	17-25
Přihrávka za obranu	63	17-25
Odsakování do volného prostoru/od obránce	63	17-25
Hra do kolma	63	17-25
Doplňování a dohrávání útočných situací	63	17-25
Kreativita	63	17-25
Vytrvalost	63	17-25
Obsazování prostoru	63	17-25

Zdroj: vlastní zpracování

Jednotlivá pole jsou vždy barevně označena v návaznosti na to, u kterého typu středního záložníka dané kritérium získalo nejvyšší počet bodů (světle žlutá – ofenzivní střední

záložník, světle šedá – klasický střední záložník, světle modrá – defenzivní střední záložník). Pouze vítězná mentalita/touha po vítězství byla hodnocena u všech typů středních záložníků stejně a získala celkem shodných 65 bodů. Z tohoto důvodu není označena barevně. Tabulka obsahuje převážně kritéria, která získala nejvíce bodů při hodnocení u ofenzivního středního záložníka. Tuto skutečnost lze vysvětlit nižší úrovní univerzálnosti hráčů na této pozici na rozdíl od klasických a defenzivních středních záložníků. Z hlediska skautingu hráčů v praxi je však nutné dodat, že tento seznam je obecný a v návaznosti na jednotlivé typy středních záložníků je lepší využívat seznamy, které byly sestavené právě na základě tohoto rozdělení.

5.2.5 Srovnání seznamů kritérií se vzorem zjištěným při předchozím výzkumu

Tabulka č. 5 reflektuje kritéria, která byla určena jako nejvýznamnější u hráčů na pozici středního záložníka (nebyla reflektována konkrétní typologie hráčů na této pozici) v rámci bakalářské práce „*Stanovení kritérií pro výběr fotbalových talentů v agentuře Sport Invest*“. (Valta, 2021)

V tomto výzkumu byl vzorek respondentů složen z fotbalových trenérů mládeže z nejvyšších tuzemských soutěží. Je tedy možné srovnat pohledy dvou skupin subjektů, které se potkávají na trhu s fotbalovými hráči. Největší rozdíl je ve vnímání tělesné výšky u fotbalistů. Trenéři toto kritérium zmiňovali minimálně. U agentů a skautů byl faktor výšky často zmiňovaný a bodové hodnoty, které k tělesné výšce přiřazovali, tomu odpovídají. Jen u ofenzivního středního záložníka, se výška nedostala do výsledného seznamu nejvýznamnějších kritérií. Pro trenéry bylo naopak nejvýznamnějším kritériem přihrávání. U skautů a agentů se tento faktor nejevil jako tolik důležitý. Tato skutečnost poukazuje na rozdíl ve vnímání hráčů. Agentura bere hráče jako individuální subjekty a snaží se na trhu prodat jejich jedinečnost. Z tohoto důvodu jsou pro ně nejdůležitější kritéria týkající se individuálních vlastností. Trenéři naopak vnímají hráče z pohledu fungování celého týmu. Jsou pro ně tedy důležitější kritéria, která mají vliv na hru celého týmu (přihrávání, komunikace se spoluhráči, konstruktivní chování, pressing). Je zřejmé, že z určitého hlediska nelze kritéria takto rozdělit (i individuální činnosti mohou mít vliv na výkon celého týmu). Avšak respondent č. 7 v rozhovoru uváděl, že v českém fotbalovém prostředí chybí silné individuality. Dle jeho názoru se na první místo klade týmový výkon a toto tvrzení přesně odráží fakt, že pro trenéry bylo nejdůležitějším kritériem přihrávání, a ne například kvalita prvního doteku, převzetí míče či hráčova

tělesná výška, které pro týmový výkon nemusí mít takový význam. Z hlediska ceny hráče na přestupovém trhu však tyto aspekty budou hrát velkou roli. Naopak se respondenti z obou výzkumů shodují na hodnocení herních činností jednotlivce jako jsou například střelba či vedení míče. Je důležité dodat, že při předchozím výzkumu byla nezmíněná kritéria v rozhovorech ohodnocena nulovým počtem bodů. Z tohoto důvodu jsou v této části srovnávána pouze kritéria, která byla hodnocena všemi respondenty, aby bylo srovnání relevantní.

Tabulka č. 6: Seznam 20 nejvýznamnějších kritérií sledovaných u středního záložníka zjištěný při předchozím výzkumu

Střední záložník		
Kritéria	Celkový součet bodů	Pořadí
Přihrávání	79	1-2
Kontrola prostoru	79	1-2
Konstruktivní chování (tvořivost)	78	3-5
Převzetí míče	78	3-5
Průnikové přihrávky	78	3-5
Otáčení těžiště hry	77	6-7
Vytrvalost	77	6-7
Otáčení se s míčem směrem k soupeřově brance	76	8-10
Hra do kolma	76	8-10
Zodpovědnost	76	8-10
Výběr místa	75	11-14
Pohybová kultura hráče (motorika)	75	11-14
Správné vyhodnocení situace	75	11-14
Komunikace se spoluhráči	75	11-14
Vedení míče	74	15-18
Zpracování	74	15-18
Kopací technika	74	15-18
Podpora útoku (záložníci)	74	15-18
Schopnost přečísřit (obránci a záložníci)	73	19-20
Pressing	73	19-20
Dynamika (obratnost)	71	21-22
Hra 1 na 1	71	21-22
Odebírání míče	70	23
Odsakování do volného prostoru/od bránícího hráče	69	24-25
Střelba	69	24-25

Zdroj: vlastní zpracování

5.3 Ostatní kritéria sledovaná u fotbalistů a vliv agentury na ně

Mezi ostatní kritéria, která ovlivňují úspěšnost možného budoucího angažmá u fotbalistů, patří zejména faktory popsané v části 2.2.1 a 2.2.2 Endogenní a exogenní činitelé. Respondenti v polostrukturovaných rozhovorech často zmiňovali důležitost znalosti cizích jazyků. Týmy očekávají při nákupu hráčů jejich rychlé zapojení do tréninkového a zápasového procesu. Existence jazykové bariéry může být tedy rozhodujícím aspektem při uskutečňování přestupů tuzemských hráčů do zahraničí. Respondent č.1 k této problematice dodává: *„Čeští hráči bohužel hodně zaostávají ve znalosti cizích jazyků. Nikdo nepředpokládá, že budou umět mluvit 4 světovými jazyky. Zahraniční kluby od nich ale očekávají znalost angličtiny, a ta většině českých hráčů bohužel chybí.“* Kluby si poté uvědomují, že aklimatizace hráčů potrvá nějakou dobu a vnímají to negativně. Tyto skutečnosti potvrzují část v kapitole 2.2.2, ve které je uváděno, že by mladí fotbalisté měli mít zájem právě o studium cizích jazyků a zároveň kapitolu 2.5, ve které je popsáno fungování agentury. Konkrétně je zde uvedeno, že agentura nabízí hráčům jazykové lekce skrze profesionální lektory, které mohou být v budoucnu pro mladé fotbalové talenty velmi prospěšné.

Zejména zahraniční kluby jsou při nákupech nových hráčů velmi důkladní. Respondent č. 3 popisoval při rozhovoru přestup Jiřího Skaláka do anglického druholigového Brightonu, kdy zástupci tohoto klubu fotbalistu před přestupem detailně sledovali. Cílem bylo zjistit, jaké má stravovací návyky či jak tráví čas mimo fotbalové hřiště. Z této skutečnosti vychází snaha agentury pracovat s hráči i na jejich stravovacích návycích. Zajišťují pro ně nutričního specialistu, který hráčům radí s rozložením jejich jídelníčků. Právě ochota hráčů pracovat na těchto detailech je také důležitým kritériem při jejich výběru. Výše uvedené činnosti a služby, které agentura zajišťuje jsou v odborné literatuře zahrnuté pod pojmem talent management (viz kapitola 2.6). Praxe se tedy v tomto aspektu potkává s teorií. Ukazuje se výsledný efekt práce a rozvoje talentovaných jedinců na celkovou hodnotu produktu (v tomto případě to jsou hráči, které agentura zastupuje na přestupovém trhu). Součástí procesu talent managementu je tedy výše zmíněný rozvoj talentů, ke kterému agentura využívá skupinu externích subjektů. Spolupracuje s profesionály v jednotlivých oborech (například fyzioterapie, kondiční příprava, nutriční příprava, marketing, finanční a právní služby a další). Respondent č. 3 v rozhovoru uváděl: *„Zabezpečujeme pro hráče materiální podporu skrze vybavení. Zajišťujeme také*

kondiční trenéry v oblasti Středočeského kraje a Moravy...a snažíme se tak hráče v této oblasti vzdělávat. Máme pro ně i své vlastní doktory, protože na úrovni té mládeže v klubech není ta lékařská péče tak kvalitní. Zajišťujeme jim ale i právní služby, účetní služby nebo máme realitního agenta, který nám pomáhá s koupí nemovitostí.“ Celý tento systém je postaven tak, aby se hráči mohli soustředit primárně na samotný sport. Agentura pomocí externích subjektů zajišťuje kompletní servis o své hráče. Kvalitní talent management má poté i efekt na renomé agentury, kdy hráči mají sami zájem vstoupit do spolupráce s organizací a zároveň kluby agentuře více důvěřují při realizaci přestupů jednotlivých hráčů. Tuto skutečnost konkrétně v rozhovoru popisoval i respondent č. 6, který říkal: *„Kluby už nás znají a při rozhodovacím procesu pak díky tomu upřednostní naše hráče. My však na sebe bereme to riziko, když se něco nepovede.“* Zároveň popisoval i budování image a popularity hráče, aby kluby o mladých fotbalistech věděly dopředu a při rozhodování už měly o hráči dostatek informací, které mohou hrát v jeho prospěch.

Dalším sledovaným aspektem je chování hráčů mimo fotbalové hřiště. Respondent č. 1 v rozhovoru uváděl: *„Kluby se snaží zjistit, jakým životem žije. Samozřejmě je zajímavá, jestli tam byly v minulosti nějaké problémy s alkoholem, drogami nebo se sázením. Zároveň se také v dnešní době hodně sleduje, když jde hráč na tiskovou konferenci, jaký má způsob vyjadřování...jestli to je horkokrevný hráč, nebo se umí uklidnit.“* Z těchto informací vyplývá, že na profesionální hráče jsou kladeny nároky i co se chování mimo hřiště týče. Někdy tedy mohou o uskutečnění přestupu do lepšího klubu a úspěšné kariéře rozhodovat i takovéto detaily. Agentura má však nástroje, kterými může ovlivnit image hráče ve společnosti. Primárně k tomu využívá sociální sítě, které hráčům spravují/pomáhají spravovat (v případě mladých hráčů). Respondent č. 3 uvádí: *„Máme zde vlastní PR oddělení, které pomáhá klukům se sociálními sítěmi nebo i s edukací v mediálním světě, jak mají vystupovat.“* Dále zmiňuje důležitost těchto činností. Potvrzuje trend, že kluby v dnešní době stále více sledují vystupování hráčů na sociálních sítích. Právě sociální sítě představují pro kluby velký zdroj příjmů. Mohou na nich realizovat své sponzorské aktivity skrze své hráče. Komunikují přes ně se svou fanouškovskou základnou. Z těchto důvodů je práce se sociálními sítěmi pro mladé fotbalisty důležitým aspektem, který by neměli podceňovat.

5.4 Faktory působící na agenturu při skautingu hráčů

Jeden z významných faktorů se udál v roce 2014 (viz kapitola 2.5.4), kdy se z agentů stali registrovaní zprostředkovatelé a zkoušky/udělování licence převzala do svých pravomocí Fotbalová asociace České republiky. To mělo efekt rapidního vzrůstu počtu agentů na tuzemském trhu. Respondent č. 3 v rozhovoru komentoval tuto situaci: „*Kolem roku 2015 u nás působilo přibližně 20 až 30 agentů...nyní je to kolem 200 lidí.*“ S rostoucím počtem agentů na trhu vzniklo více konkurenční prostředí. Aby se tito noví agenti dostali k hráčům, které by mohli zastupovat, začali sledovat mladší kategorie (U12-U15). Agentura Sport Invest se tomuto trendu musela přizpůsobit a začít sledovat také mladší hráče. U nižších věkových kategorií, jako je například zmíněná U12, probíhá skauting (sledovaná kritéria) rozdílně než u starších kategorií. Nesledují se například tolik taktické faktory a větší důraz se klade naopak na herní činnosti jednotlivce či pohybovou složku herního výkonu hráče (jsou popsány v kapitolách 2.3.1 a 2.3.2). Dalším aspektem je, že se u takto mladé kategorie neřeší herní systémy, jelikož týmy nastupují pouze v počtu 7 hráčů v poli plus brankář. Z tohoto důvodu nedochází ještě ke specializaci na herní posty, které jsou běžné pro starší či mužské kategorie. Hráči často rotují mezi pozicemi, aby si vyzkoušeli různé herní posty a získali potřebné zkušenosti. Z těchto důvodů musela agentura upravit sledovaná kritéria a adaptovat se na částečně odlišný skauting mladých fotbalových talentů.

Dalším faktorem, který ovlivňuje výběr hráčů jsou trhy (ligy), na které agentura své hráče poté nabízí. Každá liga napříč Evropou je v tomto ohledu specifická (nejen co se kvality týče). Dojde-li ke srovnání například italské a anglické soutěže, ukáže se rozlišenost v typologii hráčů, které kluby působící v těchto ligách poptávají. Respondent č.4 zmiňoval: „*Například v Itálii jsou ti hráči více techničtí...naopak třeba anglická liga je mnohem více fyzická.*“ Agentura tedy musí tyto skutečnosti brát v potaz a při výběru hráčů, které bude zastupovat, musí zohlednit i jejich potenciální cílové trhy. K tomuto se vyjadřoval v rozhovoru i respondent č. 7, který naopak hodnotil české nejvyšší soutěže takto: „*Když se podíváš na první a druhou českou ligu, tak je to hodně soubojové. Proto u nás vychováváme silové hráče a přijde mi, že jsme úplně nezachytili ten světový trend.*“ Tato skutečnost má vliv na agenturu, která zastupuje hráče primárně na tuzemském trhu. Jelikož jsou tito hráči vybírání v poněkud jiném trendu než v zahraničí, je poté obtížné zajistit těmto hráčům angažmá v zahraničí. Tématem tohoto rozhovoru byly na druhou

stranu i přednosti českých hráčů, které jsou u zahraničních týmu ceněné. Respondent č. 7 konkrétně uvádí: „*Myslím si, že hráči u nás stále mají hladovou mentalitu.*“ Toto tvrzení poukazuje na touhu českých hráčů prosadit se v zahraničí. S tím je spojena snaha zlepšovat se, podávat výborné výkony, pracovitost a zejména vítězná mentalita, která byla respondenty výzkumu ohodnocena jako nevýznamnější kritérium z osobnostních předpokladů.

6 Diskuse

Identifikace talentů je ve fotbale klíčovým prvkem na cestě k dosažení úspěchu ať už ze strany klubů či z pozice agentů, kteří hráče zastupují. Schopnost předpovědět budoucí vývoj hráčů je velmi ceněná dovednost. Fotbal je díky své popularitě nejrozšířenějším sportem planety a s tím souvisí i objem peněz, který se v tomto odvětví pohybuje. To motivuje velké množství subjektů zabývat se právě problematikou identifikace talentů. Tato práce měla být sondou do agentury a fungování jejích zaměstnanců, kteří jsou profesionály ve svém odvětví a skautingem hráčů se zabývají několik let. Ve spojení s daty získanými z předchozího výzkumu od profesionálních trenérů z nejvyšších českých lig a poznatků nasbíraných z odborné literatury mělo dojít k vytvoření kombinace informací, která by pomohla k vymezení nejvýznamnějších kritérií sloužících jako návod pro efektivní scouting mladých talentovaných fotbalistů.

Přístup autorů odborných publikací k identifikaci talentů je různý, někteří popisují v obecné rovině kritéria, která ovlivňují sportovní výkon. Zmínit lze Plachý a Procházka (2014). Někteří autoři jdou více do hloubky problematiky a řeší i důležitost jednotlivých faktorů, či popisují vlivy, které na tyto faktory působí, například Perič (2006). První skupinou zkoumaných kritérií byly herní činnosti jednotlivce (obránné a útočné) popsané v kapitole 2.3.2. Ve svých publikacích je důkladně popisují Votík (2016) či Plachý a Procházka (2014). U této kategorie kritérií lze říci, že se s časem a vývojem sportu nemění. Po několik desetiletí existuje několik typů přihrávek, zpracování míče či typů střelby a je pravděpodobné, že tomu bude tak i do budoucna. Jediné, co se mění, je kvalita, rychlost a přesnost jejich provedení ze strany hráčů. Jejich významnost z hlediska struktury herního výkonu je nezpochybnitelná. Tento názor potvrzují i výsledky této práce, kdy se hned několik herních činností jednotlivce umístilo ve výsledném seznamu nejvýznamnějších kritérií. Panuje tedy všeobecná shoda na míře důležitosti těchto kritérií. Rozdíl následně existuje pouze v návaznosti na herní post hráče, kdy například útočné herní činnosti budou mít logicky větší význam u ofenzivních hráčů.

Další zkoumanou skupinou byly kondiční, fyziologické a somatické faktory (viz kapitola 2.3.1). U těchto faktorů už je variabilita zkoumaní větší. Existuje velké množství testů, které mohou u hráčů měřit tyto faktory. Touto problematikou se hodně zabývá ve svých publikacích Perič (2019) či Reilly (2000). Zejména kondiční faktory jsou z tohoto

hlediska snadno měřitelné a na poli profesionálního sportu je běžné provádění testů rychlosti, vytrvalosti (VO₂ max) nebo obratnosti. Jejich významnost při identifikaci talentů je ale komplikovanější. Jelikož fotbal není snadno měřitelná disciplína (jako například běh na 100 metrů), je těžké určit konkrétní vliv například kondičních faktorů na herní výkon jedince. Zmínit lze například Lionel Messi, který určitě není typem hráče, který naběhá za zápas 12 kilometrů a disponuje skvělou kondicí, ale i přesto je považovaný za jednoho z nejlepších fotbalistů planety. Důležité je v tomto ohledu sledovat a předvídat trendy, jakým směrem se bude fotbal vyvíjet. Výsledky rozhovorů jasně ukázaly, že kluby požadují rychlé, atletické, vysoké a silné hráče (tyto kritéria se objevují i ve výsledných seznamech zjištěných výzkumem). Tento trend tedy nahrává růstu významnosti těchto faktorů. Otázkou však je, kam se fotbal posune za dalších 10 let? Je možné, že bude směřovat spíše k technickým dovednostem a kondiční fyziologické a somatické faktory půjdou do ústraní.

Třetí skupinou zkoumaných faktorů byly osobností předpoklady popsané v kapitole 2.2.1 na základě rešerše literatury zejména od autorů Vičara (2018), Periče (2006, 2010 a 2019) či Votíka (2016). V porovnání s předchozím výzkumem skauti a agenti tolik osobností předpoklady v rozhovorech nezmiňovali. Přesto se nakonec ve výsledných seznamech nejvýznamnějších kritérií objevují. Zejména vítězná mentalita/touha po vítězství získala hodně bodů. Jejich opomíjení při rozhovorech zřejmě souvisí s faktem, že s hráči netráví tolik času jako například trenéři a jelikož s hráči nemusí pracovat na denní bázi, nejsou pro ně tato kritéria tolik důležitá. Výsledky této práce se v tomto s odbornou literaturou poněkud rozcházejí. Jelikož autoři ve svých publikacích přiřazují těmto faktorům vysokou důležitost. Podle Vičara (2018) jsou osobnostní faktory do jisté míry ovlivnitelné a lze s nimi pracovat. Tato skutečnost pravděpodobně poukazuje na fakt, že se agenti i skauti při výběru hráčů soustředí spíše na ostatní atributy a u osobnostních rysů věří tomu, že je v průběhu času dokážou ovlivnit či rozvíjet požadovaným směrem anebo, že si s tím „poradí trenéři“ ve vybraném klubu.

Předposlední řešenou skupinou byly technické a taktické faktory popsané v kapitole 2.3.1. Tato kritéria popisuje důkladně ve svých publikacích například Terzis (2011 a 2016), kdy na příkladech světových týmů provádí hloubkovou analýzu jejich strategie. Zejména taktické faktory byly při srovnání výzkumů důležitější pro trenéry než pro agenty a skauty. Vyplývá to opět z faktu, že trenéři vnímají hráče jako součást celého

týmu a je pro ně tedy důležité, jak plní jejich taktické pokyny a tím ovlivňují týmový výkon. Agentura v tomto ohledu reflektuje spíše technické faktory herního výkonu jako součást individuálního výkonu hráče. Technické a zejména taktické faktory jsou ze všech skupin sledovaných faktorů nejvíce proměnlivé v čase. Tento jev lze prezentovat na trenérech světového formátu. Například Pep Guardiola, který v letech 2007 až 2012 trénoval Barcelonu, v letech 2013 až 2015 Bayern Mnichov a od roku 2016 působí Manchesteru City je toho zářným příkladem. V každém týmu dokázal aplikovat úplně nový herní systém, který v té době byl odlišný od ostatních týmů. (Terzis, 2012) Ve spojení s kvalitou těchto týmů dokázal poté vyhrávat napříč všemi evropskými soutěžemi. U sledované kategorie U15 je samozřejmě aplikace složitých taktických prvků obtížná. S vývojem fotbalu lze ale s jistotou říct, že právě tato kritéria si hráči budou osvojovat v stále mladším věku. S touto skutečností poroste i významnost taktických a technických faktorů herního výkonu u fotbalistů.

Poslední sledovanou skupinou byly exogenní faktory, které působí na hráče (popsané v kapitole 2.2.2). Z českých autorů se této problematice věnují například Březina a Perič (2019) či Matoušek (1993). Tato skupina faktorů má významný vliv na vývoj hráčské kariéry, avšak při výběru hráčů nehraje podle výsledků tohoto výzkumu velkou roli. Mezi tyto faktory patří například rodina a škola, které mají přímý vliv na studium hráčů. S tím je spojena i znalost cizích jazyků, které respondenti v rozhovorech označovali za velmi důležité. Agentura se v tomto opět spoléhá, že dokáže mladé hráče do jisté míry ovlivnit a zajistí jim například doučování cizích jazyků u externích subjektů (mimo školu). Ve srovnání s trenéry je jisté, že agentura tyto faktory řeší ve větší míře a snaží se vytvořit pro hráče optimální prostředí, které jim může pomoci v budoucím rozvoji. Pro agenty a skauty je poté důležitější, že vidí snahu hráčů o zlepšení se a řešení těchto faktorů. Je ale téměř nemožné ovlivnit, zda má mladý talentovaný fotbalista fungující rodinu, nebo ne. Agentura v takovýchto situacích může nabídnout pouze „pomocnou ruku“. Opět tedy panuje shoda s odbornou literaturou na míře významnosti těchto faktorů, avšak u této skupiny je spíše důležitější aplikování talent managementu a agentura musí s těmito faktory aktivně a správně pracovat.

Dalším aspektem teoretické části jsou herní systémy a jejich vliv na typologii středních záložníků (viz kapitola 2.4). U této části byl předpokládán větší vliv herních systémů z pohledu agentury na výběr talentovaných hráčů. Rozhovory ale ukázaly, že agenti

vnímají existenci systému a různých trendů, které v této oblasti existují (například časté využívání systémů 2-5-2), avšak na jejich výběr hráčů, které budou zastupovat to nemá téměř žádný vliv. Je to způsobeno tím, že se snaží pokrýt velkou část trhu a z tohoto důvodu si vybírají kvalitní hráče, kteří budou schopni zapadnout do většího množství herních systémů. Poznatky získané z odborné literatury (například od autorů Wall (2006) a Terzis (2016) atd) tedy pomohly primárně k určení typologie středních záložníků (defenzivní, klasický a ofenzivní) a tím pádem i k definování designu výzkumu.

Statistická analýza dat byla dalším tématem popsaném v teoretické části. Její významnost u zahraničních klubů potvrdil v rozhovoru respondent č. 6. Právě statistická analýza se svojí strukturou blíží nejvíce k podstatě této práce. Hodnocení vybraných kritérií v návaznosti na určité pozice a možnost sledovat data tohoto typu v libovolném časovém úseku dává klubům a agentům nové možnosti při identifikaci talentů. Právě kombinace statistické analýzy a lidského faktoru při výběru hráčů může být tou správnou cestou do budoucna i pro české kluby, které v této oblasti oproti zahraničí zaostávají. Statistická analýza herních dat nabízí možnosti sledovat různé faktory, které reflektují pozice hráčů na hřišti a tím pádem zefektivnit celý scouting talentů. S těmito názory souhlasí i autoři Novotný a Nezmar (2023) ve své publikaci „*Trh fotbalových hráčů: vývoj, pravidla a fungování*“. Samozřejmě zde bude vždy nutnost hráče sledovat pomocí lidských pozorovatelů, aby bylo možné hodnotit faktory, které statistika nedokáže odhalit.

Posledním tématem v teoretické části byl pojem talent management. V odborné literatuře, se této problematice věnují zejména zahraniční autoři. Zmínit lze Armstrong a Taylor (2014) či Lewis a Hackman (2006), kteří vidí potenciál v rozvoji talentů. Popisují, jak důležitý je výběr a zejména následná práce s talenty. Tyto procesy přímo ovlivňují úspěšnost organizace na trhu. Autoři tuto skutečnost popisují v publikacích již v letech 2006 a dříve. Rozhovory s respondenty však ukázaly, že v tomto období, v českém fotbalovém prostředí, měla hráčského agenta (s tím i spojenou nadstandardní péči) pouze elitní skupina fotbalistů. V současnosti se situace zlepšila s úpravou pravidel pro získání agentské licence (viz kapitola 2.5.4). Většina hráčů nad 15 let, kteří působí v nejvyšších tuzemských soutěžích, má v dnešní době svého zastupujícího agenta či agenturu. Prostor pro aplikaci talent managementu se tedy určitě zvětšil. Úroveň kvality práce s mladými talenty zůstává však otázkou.

Výsledky této práce reflektují osobní pohled malé skupiny jedinců na problematiku identifikace talentů. Je důležité zmínit, že výsledky ovlivňují osobní preference respondentů či trh, na kterém agentura (respondenti výzkumu) působí. Významnost sledovaných kritérií by se pravděpodobně lišila v návaznosti na geografické umístění respondentů. Výsledky výzkumu ukazují významnost jednotlivých kritérií, neberou v potaz ale kvalitu prováděných kritérií. Například pokud by hráč excelentně ovládal nějakou činnost, která se ve výsledném seznamu nejvýznamnějších kritérií nevyskytuje, může i tak dojít k jeho výběru mezi jedince, které bude agentura zastupovat. Tato skutečnost dává prostor pro další výzkum, který by mohl sledovat vliv kombinace významnosti a kvality provedení vybraných kritérií u fotbalových talentů na pravděpodobnost prosazení se na trhu s hráči.

Z hlediska etických aspektů a transparentnosti výzkumu je nutné vymezit pozici autora práce vzhledem k agentuře Sport Invest International. Autor této práce v rámci studia spolupracoval s dceřinou částí agentury Sport Invest Marketing a plnil v marketingovém oddělení i svou povinnou praxi. Pro oddělení Sport Invest International však nikdy žádnou činnost nevykonával. Výsledky tedy nejsou ovlivněné střetem zájmů autora a zároveň výsledky nemohou vést k osobnímu prospěchu autora. Dále je nutné vymezit vztah autora k respondentům výzkumu. Tři respondenty výzkumu autor znal od vidění na základě umístění firmy ve stejné budově na Pankráci, avšak nebyl s nimi nikdy v osobním kontaktu. Se zbývajících čtyřmi respondenty se autor setkal poprvé až v rámci tohoto výzkumu. Je nutné zmínit, že působení autora v dceřiné společnosti umožnilo snáze realizovat tento výzkum a dostat se k poznatkům a informacím, které by byly jinak velmi obtížně získatelné. Výsledky této práce však nejsou touto skutečností nijak ovlivněné a reflektují přímo odpovědi respondentů na pokládané otázky, či hodnocení kritérií pomocí metody škálování.

7 Závěr

Hlavním cílem této diplomové práce bylo sestavení seznamu nejvýznamnějších kritérií sledovaných u středních záložníků ve vybraných herních systémech u fotbalistů v kategorii U15 z pohledu zastupující agentury. K identifikaci těchto kritérií byl využit kvalitativní a z části i kvantitativní výzkum. Na základě předchozího výzkumu byl sestaven seznam 73 kritérií, která se týkala středních záložníků a byly provedeny polostrukturované rozhovory odhalující specifika při identifikaci mladých talentovaných hráčů. Respondenti výzkumu určili na škále od 1 do 10 (kde 1 byla nejméně významné kritérium a 10 naopak nejvýznamnější) významnost jednotlivých kritérií. Na základě této metody bylo určeno 20 nejvýznamnějších kritérií v návaznosti na třech typech středních záložníků. U každého seznamu bylo vždy uvedeno několik dalších kritérií do celkového počtu 25, aby došlo ke zmínění kritérií, která se do prvních 20 příček seznamu těsně nedostala. U dvou seznamů také došlo ke shodnému počtu bodů u kritérií na pozicích 19 až 23 a 19 až 24. Právě z tohoto důvodu mají seznamy vždy 25 položek, aby byla nejvýznamnější kritéria (světle zeleně označená) vždy uvedena v kompletní podobě. Následně byl z těchto tří seznamů sestaven jeden výsledný, ve kterém byla uvedena kritéria s nejvyšším celkovým součtem bodů. Tento seznam opět obsahoval 25 položek kvůli shodě na pozicích 17 až 25. Kritéria jsou vždy barevně označena v návaznosti na typ středního záložníka, u kterého při hodnocení získala v součtu nejvíce bodů.

Výsledky ukazují jako nejdůležitější kritéria první dotek, převzetí míče a výšku. Společným ukazatelem těchto kritérií je fakt, že jsou součástí individuálního výkonu hráče. Výzkum ukázal, že agentura přistupuje k identifikaci talentů právě tímto způsobem. Snaží se u hráčů sledovat primárně jejich individuální vlastnosti. I z tohoto důvodu bylo kritérium vítězné mentality/touhy po vítězství na prvním místě z osobnostních předpokladů. Polostrukturované rozhovory částečně ukázaly i současnou situaci na trhu s hráči, regulaci agentů ze strany FIFA, nedostatky českého fotbalového prostředí v identifikaci talentů, možnosti využití statistické analýzy či důležitost znalostí cizích jazyků pro hráče, kteří se chtějí uplatnit v zahraničí. Zároveň bylo možné podhalit fungování agentury při práci s mladými fotbalovými hráči.

Dílním cílem bylo srovnání seznamu nejvýznamnějších kritérií se vzorem zjištěním při předchozím výzkumu v rámci bakalářské práce, které z části reflektovalo rozdílný přístup

k identifikaci talentů z pohledu trenérů, skautů a hráčských agentů. Jak bylo výše zmíněno agentura cílí zejména na individuální faktory. Trenéři naopak sledují faktory spojené s týmovým výkonem. Nejzásadnějším kritériem byla tělesná výška hráčů, kterou respondenti často zmiňovali jako důležitý faktor. Trenéři však faktor výšky hráčů nezmiňovali. Agenti se dále shodují na významnosti rychlosti pohybu, síly či vytrvalosti (tu hodnotí podobně i trenéři). V hodnocení trenérů se však rychlost pohybu a síla do výsledného seznamu nedostala. Tyto výsledky potvrzují rostoucí trend upřednostňování fyzických parametrů před fotbalovostí. Tuto skutečnost potvrzovali agenti i skauti v rámci rozhovorů.

Výsledky tohoto výzkumu mohou sloužit jako vzor pro další autory, kteří se zabývají touto problematikou. Pro další studie je však potřebné ucelit okruh nejdůležitějších složek herního výkonu u fotbalistů. Autoři by poté mohli podrobně analyzovat vliv jednotlivých faktorů na úspěšnost fotbalisty v zápase/sezóně a tím ověřit jejich skutečnou míru významnosti při identifikaci talentů. Inspiraci, jak postupovat při následném výzkumu této problematiky, lze nalézt u organizací, které se zabývají statistickou analýzou herních dat ve fotbale. Výsledky mohou sloužit také jako návod pro amatérské a poloprofesionální kluby či trenéry, jaké složky herního výkonu u mladých fotbalistů mají sledovat a rozvíjet. Díky tomu může dojít ke zkvalitnění práce s mládeží v českém fotbalovém prostředí a vytvoření široké základny hráčů, ze které budou profesionální kluby či agenti schopni vybírat talentované jedince zajišťující jejich budoucí prosperitu a fungování. Tato skutečnost poukazuje na cyklický proces výchovy a výběru talentů, který by měl motivovat profesionální subjekty ke spolupráci s těmi na nižších výkonnostních úrovních.

Seznam použité literatury

1. AMSTRONG, M. a S. TAYLOR. *Handbook of Human Resource Management Practice*. 13. vyd. London: Kogan Page, 2014. ISBN 978-0-7494-6964-1.
2. AZNAR, D., JUANES R., DORADO M. a GASPAR, F. *Advanced Spanish Academy Coaching: 120 Technical, Tactical and Conditioning Practices from Top Spanish Coaches*. London: SoccerTutor.com, 2014. ISBN 978-0-9576705-8-7.
3. BANGSBO, J. a PEITERSEN, B. *Soccer systems and strategies*. Champaign: Human Kinetics, 2000. ISBN 0-7360-0300-2.
4. BERNTHAL, P. a WELLINS, R. Trends in leader development and succession. *Human Resource Planning*. Human Resource Planning Society, 2006, 29(2), 31-40. Dostupné také z:
<https://link.gale.com/apps/doc/A148185358/AONE?u=anon~a591478b&sid=googleScholar&xid=84f3a94b>.
5. BORBÉLY, L., GANCZNER, P., PALDAN, R. a SINGER O. *Útočenie celého mužstva: alebo Ako sa dnes útočí - 1. diel*. Nové Zámky: Ycon Graphic Studio, 2006. ISBN 80-969506-8-1.
6. BUZEK, M. *Trenér fotbalu "A" UEFA licence*. Praha: Olympia, 2007. ISBN 978-80-7376-032-8.
7. BUZEK, M. a MARVANOVÁ, Z. *Fotbal: Systematika herních činností* [online]. Praha: UK FTVS, 2015 [cit. 2023-05-29]. Dostupné z:
<http://web.ftvs.cuni.cz/eknihy/sportovnihry2/fotbal/index.php?c=3>
8. BUZEK, M. a PROCHÁZKA, L. *Česká fotbalová škola: trénink a utkání mládeže od 6 do 12 let: [mladší příprava, starší příprava, mladší žáci]*. Praha: Olympia, 1999. ISBN 80-7033-596-3.
9. CARROLL, J. B. a DENNIS, I. „A Three Stratum Theory of Intelligence: Spearman’s Contribution“, in *Human Abilities: Their Nature Measurement*, 1. vyd, New Jersey: Lawrence Erlbaum, 1996, s. 1-18.
10. CARVALHO, H.M., LEONARDI, T.J., SOARES, A.L., PAES, R.R., FOSTER, C., a GONÇALVES, C.E. Longitudinal changes of functional capacities among adolescent female basketball players. *Frontiers in physiology*, str. 10, 339, 2019.

11. COLUCCI, M. *The FIFA Regulations on working with intermediaries implementation at national level*. 2. vyd. Sports law and policy centre, 2016. ISBN 978-88-940689-6-2.
12. DAVIS, T. a kol. *Talent Assessment: a New Strategy for Talent Management*. Aldershot: Gower Publishing, 2007. ISBN 978-0-566-08731-8.
13. DESMOND, R. Lionel Scaloni – Argentina tactical analysis - World Cup 2022. TheMastermindSite.com [online]. TheMastermindSite, 2022, 16. 12. 2022 [cit. 2023-05-29]. Dostupné z: <https://themastermindsite.com/2022/12/16/lionel-scaloni-argentina-tactical-analysis-world-cup-2022/>
14. DOČKAL, V. *Zaměřeno na talenty: aneb Nadání má každý*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2005. ISBN 80-7106-840-3.
15. GAGNÉ, F. „Transforming gifts into talents: The DMGT as a Developmental theory“, *High Ability Studies*, roč. 15, č. 2, 2004, s. 119–147.
16. HARVEY, G., DUNGWORTH, R., MILLER, J. a GIFFORD, C. *Complete soccer school*. London: Usborne Publishing, 2001. ISBN 978-0746029183.
17. HOLIENKA, M. *Futbal, kondícia, tréning: rýchlostné schopnosti*. 1. vyd. Bratislava: Slovenská vedecká spoločnosť pre telesnú výchovu a šport, 2003. ISBN 978-80-89075-18-8.
18. JENSSEN, A. *Talentidentifisering og spillerutvikling i en norsk toppklubb. En kvalitativ studie av trenere og spillerutviklere med ansvar for spillere 13-21 år i en tippeligaklubb og deres forståelse av talent, identifisering og utvikling av unge spillere*. Master thesis in Physical Education, Sport and Outdoor Life Topics. Telemark University, 2011.
19. KNUTSON, T. *Understanding StatsBomb Radars*. StatsBomb.com [online]. United Kingdom: StatsBomb, 2021, 16. 7. 2021 [cit. 2023-05-29]. Dostupné z: <https://statsbomb.com/articles/soccer/understanding-statsbomb-radars/>
20. KOZEL, R., MYNÁŘOVÁ, L., SVOBODOVÁ, H. *Moderní metody a techniky marketingového výzkumu*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2011, s. 304. ISBN 978-80-247-3527-6.
21. KRIŠTOFIČ, J. *Kondiční trénink: 207 cvičení s medicínou, expandery a aerobary*. Praha: Grada, 2007. Fitness, síla, kondice. ISBN 978-80-247-2197-2.
22. LEWIS, M. *Moneyball: The Art of Winning an Unfair Game*. New York: W. W. Norton & Company, 2003. ISBN 9780393057652.

23. LEWIS, R. E., HACKMAN, R. J. Talent management: a critical review, *Human Resource Management Review*, 16 (2), 2006, s. 139–54.
24. MARIMAN, H., BERGER, H. a COOLEN, L. *Dutch Academy*. London: SoccerTutor.com, 2015. ISBN 978-1-910491-05-8.
25. MATOUŠEK, O. *Rodina jako instituce a vztahová síť*. Praha: Sociologické nakladatelství, 1993. Studijní texty (Sociologické nakladatelství). ISBN 80-901424-7-8.
26. MĚKOTA, K. Definice a struktura motorických schopností. *Česká kinantropologie*, 2000, roč. 4, č.2, s. 59-69. ISSN 1211–9261.
27. NOVOTNÝ, J. a NEZMAR, J. *Trh fotbalových hráčů: Vývoj, pravidla a fungování*. Praha: Grada, 2023. ISBN 978-80-271-3723-7.
28. NAUREEN, Z. a kol. Genetic test for the personalization of sport training. *Acta Biomed* [online], lis. 9. 2020. [cit. 2023-05-29];91(13-S):e2020012. Dostupné z: <https://www.mattioli1885journals.com/index.php/actabiomedica/article/view/10593>.
29. OMMUNDSEN, Y. Hvem er talentene, må vi spesialisere tidlig, og hva er en god trener? In B.T. Johansen, R. Høigaard & J. Fjeld (Eds.) *Nyere perspektiv innen idrett og idrettspedagogikk*. Kristiansand: Norwegian Academic Press, 2009.
30. PERÁČEK, P. *Príprava reprezentačných družstiev mládeže vo futbale*. Bratislava: Slovenský futbalový zväz v Bratislave, 2004. ISBN 80-969091-1-8.
31. PERIČ, T. *Výběr sportovních talentů*. Praha: Grada, 2006. Děti a sport. ISBN 80-247-1827-8.
32. PERIČ, T. a BŘEZINA, J. *Jak nalézt a rozvíjet sportovní talent: průvodce sportováním dětí pro rodiče i trenéry*. Praha: Grada Publishing, 2019. ISBN 978-80-271-0527-4.
33. PERIČ, T. a SUCHÝ, J. *Identifikace sportovních talentů*. Praha: Karolinum, 2010. ISBN 978-80-246-1881-4.
34. PLACHÝ, A. a PROCHÁZKA, L. *Učebnice fotbalu pro trenéry dětí (4-13 let): učební texty pro C licence FAČR, Grassroots UEFA C licenci*. Praha: Mladá fronta, 2014. Edice Českého olympijského výboru. ISBN 978-80-204-3477-7.

35. PRUNA, R., TRIBALDOS, L. M. a BAHDUR, K. Player talent identification and development in football. *Apunts Med Esport* [online]. 2018, 2018(53), 43-46 [cit. 2023-05-29]. Dostupné z: doi: 10.1016/j.apunts.2018.02.002
36. REILLY, T., WILLIAMS, A. M., NEVIL, A. a FRANKS, A. „A multidisciplinary approach to talent identification in soccer“, *Journal of sports sciences*, roč. 18., č. 9, 2000, s. 695-702.
37. SCHMID, S. a ALEJO, B. *Complete Conditioning for Soccer*. Champaign: Human Kinetics, 2002. ISBN 0-88011-829-6.
38. SMĚKAL, V. *Pozvání do psychologie osobnosti: člověk v zrcadle vědomí a jednání*. 3., opr. vyd. Brno: Barrister & Principal, 2009. Studium (Barrister & Principal). ISBN 978-80-87029-62-6.
39. SPORT INVEST. *Sport Invest International* [online]. Praha: Sport Invest, 2023, 2023 [cit. 2023-5-29]. Dostupné z: <https://www.sport-invest.cz/>
40. STERNBERG, R., COLANGELO, J. N. a DAVIS, G. A. „Giftedness According to the Theory of Successful Intelligence“, *Handbook of Gifted Education*, 3. vyd, Ed NJ: Pearson Education, 2003, s. 88-99. ISBN 978-0205340637.
41. ŠIMONEK, J. a ŽIDEK, R. *Talent in sport: (selection, identification and development)*. Ústí nad Labem: Jan Evangelista Purkyně University in Ústí nad Labem, Faculty of Education, 2019. ISBN 978-80-7561-188-8.
42. YOUNGER, J., SMALLWOOD, N. a ULRICH, D. Developing your organization's brand as a talent developer, *Human Resource Planning*, 30 (2), 2007, s. 21–29.
43. TERZIS, A. *Coaching The Juventus 3-5-2: Tactical Analysis and Sessions: Defending*. London: SoccerTutor.com, 2016. ISBN 978-1-910491-08-9.
44. TERZIS, A. *FC Barcelona a tactical analysis: Attacking*. London: SoccerTutor.com, 2012. ISBN 978-0-9566752-3-1.
45. TERZIS, A. *FC Barcelona Training Sessions: 160 practices from 34 tactical situations*. London: SoccerTutor.com, 2013. ISBN 978-0-9576705-3-2.
46. VALTA, M. *Stanovení kritérií pro výběr fotbalových talentů v agentuře Sport Invest*. Praha, 2021. Bakalářská práce. Univerzita Karlova, Fakulta tělesné výchovy a sportu. Vedoucí práce PhDr. Vladimír Janák, CSc.
47. VIČAR, M. *Sportovní talent: komplexní přístup*. Praha: Grada Publishing, 2018. ISBN 978-8027108411.

48. VOTÍK, J. *Fotbal: trénink budoucích hvězd*. Druhé, doplněné vydání. Praha: Grada Publishing, 2016. ISBN 978-80-271-0029-3.
49. VOTÍK, J., ZALABÁK J., BURSOVÁ, M. a ŠRÁMKOVÁ, P. *Fotbalový trenér: základní průvodce tréninkem*. Praha: Grada, 2011. Sport extra. ISBN 978-80-247-3982-3.
50. WALL, D. *Players roles and responsibilities in systems of play*. Leawood: World class coaching, 2006. ISBN 0-9773419-2-5.
51. ZAHRADNÍK, D. a KORVAS, P. *Základy sportovního tréninku*. Brno: Masarykova univerzita, 2012. ISBN 978-80-210-5889-7.

Seznam obrázků a tabulek

Seznam obrázků

Obrázek č. 1: Diferencovaný model talentu a nadání

Obrázek č. 2: Rozestavení 4-4-2

Obrázek č. 3: Pozice středních záložníků v rozestavení 4-3-3

Obrázek č. 4: Pozice středních záložníků v rozestavení 3-5-2

Obrázek č. 5: Statistická analýza herních výkonů Pedriho (La Liga 2020/2021)

Obrázek č. 6: The talent management pipeline

Seznam tabulek

Tabulka č.1: Přehled endogenních činitelů

Tabulka č. 2: Seznam 20 nejvýznamnějších kritérií sledovaných u defenzivního středního záložníka

Tabulka č. 3: Seznam 23 nejvýznamnějších kritérií sledovaných u klasického středního záložníka

Tabulka č. 4: Seznam 24 nejvýznamnějších kritérií sledovaných u ofenzivního středního záložníka

Tabulka č. 5: Seznam 25 nejvýznamnějších kritérií sledovaných u středních záložníků

Tabulka č. 6: Seznam 20 nejvýznamnějších kritérií sledovaných u středního záložníka zjištěný při předchozím výzkumu

Seznam příloh

Příloha č. 1: Vyjádření etické komise

Příloha č. 2: Informovaný souhlas

Příloha č. 3: Hodnocení kritérií – respondent č. 1

Příloha č. 4: Hodnocení kritérií – respondent č. 2

Příloha č. 5: Hodnocení kritérií – respondent č. 3

Příloha č. 6: Hodnocení kritérií – respondent č. 4

Příloha č. 7: Hodnocení kritérií – respondent č. 5

Příloha č. 8: Hodnocení kritérií – respondent č. 6

Příloha č. 9: Hodnocení kritérií – respondent č. 7

Přílohy

Příloha č. 1: Vyjádření etické komise

Žádost o vyjádření Etické komise UK FTVS

k projektu výzkumné, kvalifikační či seminární práce zahrnující lidské účastníky

Název projektu: Stanovení kritérií pro výběr fotbalových talentů na pozici středního záložníka ve vybraných herních systémech

Forma projektu: výzkumná práce - diplomová práce

Období realizace: květen 2023

Předkladatel: Bc. Marek Valta, katedra managementu UK FTVS

Hlavní řešitel: Bc. Marek Valta, katedra managementu UK FTVS

Místo výzkumu (pracoviště): SPORT INVEST International, a.s., City Tower Hvězdova 1716/2b, 140 78 Praha 4

Vedoucí práce (v případě studentské práce): Ing. Mgr. Michaela Kaprálková, M.A.

Popis projektu: Cílem projektu bude stanovit úzký seznam kritérií, podle kterého bude možné vybírat k zastupování mladé talentované fotbalové hráče, kteří nejpravděpodobněji dosáhnou úspěchu na poli profesionálního fotbalu na pozici středního záložníka. Prvním krokem praktické části diplomové práce bude provedení kvalitativních rozhovorů s fotbalovými agenty. Z těchto rozhovorů stanovím široký seznam výše zmíněných kritérií (vlastností), které jsou pro hráče fotbalu důležité. Dále vytvořím písemný dotazník, ve kterém uvedu všechna tato kritéria a předložím ho hráčským agentům v agentuře SPORT INVEST International, a.s. Ti přiřadí k jednotlivým kritériím jejich skutečnou validitu, dle svého vlastního uvážení. Výsledným výstupem bude úzký seznam těch nejdůležitějších vlastností, které musí mladý fotbalový hráč na pozici středního záložníka mít, aby mohl být úspěšný v profesionálním fotbale a bylo tedy výhodné s ním do budoucna spolupracovat/zastupovat ho. Otázky nebudou zjišťovat žádná citlivá data.

Charakteristika účastníků výzkumu: Přibližný počet účastníků ve výzkumu: cca 6-10 osob. Věkové rozmezí probandů bude přibližně od 18 do 55 let. Do projektu nemůže být zařazen respondent, který bude mít akutní (zejména infekční) onemocnění. Všichni ostatní respondenti, kteří budou se svou účastí dobrovolně souhlasit, se zúčastní rozhovoru a vyplňování dotazníků. Účastníci výzkumu budou specialisté v oboru vyhledávání fotbalových talentů. Účastníci výzkumu budou zaměstnanci SPORT INVEST International. Kontakty na účastníky budou získány formou zvačícího emailu na obecnou adresu společnosti, která je dostupná na veřejných webových stránkách agentury SPORT INVEST International.

Zajištění bezpečnosti: Rizika prováděného výzkumu nebudou vyšší než běžně očekávaná rizika v rámci tohoto typu výzkumu.

Etické aspekty výzkumu: Výzkumu se zúčastní zletilí probandí, kteří nejsou z vulnérabilních skupin.

Střet zájmů: Nejsem v rámci tohoto výzkumu v potenciálním nebo skutečném střetu zájmů. Nejsem v pracovněprávním vztahu k organizaci SPORT INVEST International, a.s. Nemám soukromý zájem na výsledku výzkumu a ani výzkum nevede k osobnímu prospěchu.

Ochrana osobních dat: Data budou shromažďována a zpracovávána v souladu s pravidly vymezenými nařízením Evropské Unie č. 2016/679 a zákonem č. 110/2019 Sb. – o zpracování osobních údajů. Budou získávány následující osobní údaje: jméno a příjmení účastníků výzkumu a jejich pracovní pozice (zda jsou skauti, agenti atd.), odpovědi na otázky – které budou bezpečně uchovány na heslem zajištěném počítači, přístup k nim bude mít hlavní řešitel práce Marek Valta a budou po úspěšné obhajobě diplomové práce smazány.

Text je anonymizován, neobsahuje-li jakékoli informace, které jednotlivě či ve svém souhrnu mohou vést k identifikaci konkrétní osoby. Uvědomuji si, že text je anonymizován, neobsahuje-li jakékoli informace, které jednotlivě či ve svém souhrnu mohou vést k identifikaci konkrétní osoby – budu dbát na to, aby jednotliví respondenti nebyli rozpoznatelní v textu práce. Osobní data, která by vedla k identifikaci účastníků výzkumu, budou do 1 dne po testování anonymizována. Získaná data budou zpracovávána, bezpečně uchována a publikována v anonymní podobě pouze v diplomové práci „Stanovení kritérií pro výběr fotbalových talentů na pozici středního záložníka ve vybraných herních systémech“.

Pořizování audio nahrávek účastníků: Během výzkumu budou pořizovány **audiozáznamy** na mobilní telefon. Bezprostředně po rozhovoru převedu audiozáznam do počítače zajištěného heslem v uzamčené místnosti a z mobilního telefonu bezprostředně celý smažu. Nahrávky budou přístupné pouze mé osobě. Neprodleně je pak přepíši do textové podoby a anonymizuji je. Z důvodu anonymizace nebudu uvádět jména probandů ani skutečnosti, které by je mohly identifikovat. Po vypracování bude účastníkovi anonymizovaný přepsaný text ukázán ke schválení. Bezprostředně poté vymažu i záznam z počítače, který již nebudu potřebovat. V průběhu výzkumu nebudou pořizovány fotografie, nahrávky ani videa.

Pořizování fotografií/videí/audio nahrávek účastníků: Během výzkumu nebudou pořizovány žádné fotografie ani videozáznamy.

V maximální možné míře zajistím, aby získaná data nebyla zneužita.

Text informovaného souhlasu (IS): příložen

Povinnosti všech účastníků výzkumu na straně řešitele je chránit život, zdraví, důstojnost, integritu, právo na sebeurčení, soukromí a osobní data zkoumaných subjektů, a podniknout k tomu veškerá preventivní opatření.

UNIVERZITA KARLOVA
FAKULTA TĚLESNÉ VÝCHOVY A SPORTU
Josef Martího 31, 162 52 Praha 6-Vešleslavín

Odpovědnost za ochranu zkoumaných subjektů leží vždy na účastnících výzkumu na straně řešitele, nikdy na zkoumaných, byť dali svůj souhlas k účasti na výzkumu. Všichni účastníci výzkumu na straně řešitele musí brát v potaz etické, právní a regulační normy a standardy výzkumu na lidských subjektech, které platí v České republice, stejně jako ty, jež platí mezinárodně. Potvrzují, že tento popis projektu odpovídá návrhu realizace projektu a že při jakékoli změně projektu, zejména použitých metod, zašlu Etické komisi UK FTVS revidovanou žádost.

V Praze dne: 4 .5. 2023

Podpis předkladatele:

Vyjádření Etické komise UK FTVS

Složení komise: Předsedkyně: doc. PhDr. Irena Parry Martinková, Ph.D.

Členové: prof. MUDr. Jan Heller, CSc.

prof. PhDr. Pavel Šlepička, DrSc.

PhDr. Pavel Hráský, Ph.D.

Mgr. Eva Prokešová, Ph.D.

Mgr. Tomáš Ruda, Ph.D.

MUDr. Simona Majorová

Projekt práce byl schválen Etickou komisí UK FTVS pod jednacím číslem: 104/2023

dne: 5.5.2023

Etická komise UK FTVS zhodnotila předložený projekt a **neshledala rozpory** s platnými zásadami, předpisy a mezinárodními směrnici pro provádění výzkumu zahrnujícího lidské účastníky.

Řešitel projektu splnil podmínky nutné k získání souhlasu Etické komise UK FTVS.

UNIVERZITA KARLOVA
Fakulta tělesné výchovy a sportu
Etická komise UK FTVS
Josef Martího 31, 162 52, Praha 6
-- 20 --

podpis předsedkyně EK UK FTVS

Příloha č. 2: Informovaný souhlas

INFORMOVANÝ SOUHLAS k žádosti 104/2023

Vážený pane, vážená paní,

v souladu se Všeobecnou deklarací lidských práv, nařízením Evropské Unie č. 2016/679 a zákonem č. 110/2019 Sb. – o zpracování osobních údajů a dalšími obecně závaznými právními předpisy (*jakož jsou zejména Helsinská deklarace, přijatá 18. Světovým zdravotnickým shromážděním v roce 1964 ve znění pozdějších změn (Fortaleza, Brazílie, 2013); Zákon o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (zejména ustanovení § 28 odst. 1 zákona č. 372/2011 Sb.) a Úmluva o lidských právech a biomedicině č. 96/2001, jsou-li aplikovatelné*), Vás žádám o souhlas s Vaší účastí ve výzkumném projektu na UK FTVS v rámci diplomové práce s názvem *Stanovení kritérií pro výběr fotbalových talentů na pozici středního záložníka ve vybraných herních systémech* prováděné ve SPORTU INVEST International, a.s., City Tower Hvězdova 1716/2b, 140 78 Praha 4.

Projekt bude probíhat v období měsíce května roku 2023. Cílem projektu bude stanovit úzký seznam kritérií, podle kterého bude možné vybírat k zastupování mladé talentované fotbalové hráče na pozici středního záložníka, kteří nejpravděpodobněji dosáhnou úspěchu na poli profesionálního fotbalu. Časová náročnost projektu se bude pohybovat v rozmezí 1-2 dnů.

Nejprve odpovíte na soubor otázek v **rozhovoru**. Tyto otázky se budou týkat skautingu fotbalových talentů na pozici středního záložníka ve vybraných herních systémech a následné péče o ně. Dále se budou položené otázky týkat také problematiky včasné identifikace talentů a talent managementu. Doba trvání rozhovoru bude přibližně 1 hodina čistého času a nemusíte odpovídat na všechny položené otázky.

Poté Vám bude předložen **dotazník**, ve kterém určíte validitu jednotlivých kritérií na škále od 1 do 10. Vyplňování dotazníku bude probíhat až následující den po provedeném rozhovoru. Doba potřebná k vyplnění dotazníku bude přibližně 15-20 minut. V dotazníku nemusíte odpovídat na všechny otázky.

Rizika prováděného výzkumu nebudou vyšší než běžně očekávaná rizika v rámci tohoto typu výzkumu. Do projektu nemůžete být zařazen, budete-li mít akutní (zejména infekční) onemocnění. Vaše účast v projektu je dobrovolná a nebude finančně ohodnocena. S celkovými výsledky a závěry výzkumného projektu se můžete seznámit na mailové adrese: **maravalta@seznam.cz**

Data budou shromažďována a zpracovávána v souladu s pravidly vymezenými nařízením Evropské Unie č. 2016/679 a zákonem č. 110/2019 Sb. – o zpracování osobních údajů. Budou získávány následující osobní údaje: Vaše jméno a příjmení a Vaše pracovní pozice (zda jste fotbalový trenér, agent, atd.), odpovědi na otázky v rozhovoru - které budou bezpečně uchovány na heslem zajištěném počítači, přístup k nim bude mít hlavní řešitel práce Bc. Marek Valta a budou po úspěšné obhajobě diplomové práce smazány. Získaná data budou zpracovávána, bezpečně uchována a publikována pouze v diplomové práci „*Stanovení kritérií pro výběr fotbalových talentů na pozici středního záložníka ve vybraných herních systémech*“. Uvědomuji si, že text je anonymizován, neobsahuje jakékoliv informace, které jednotlivě či ve svém souhrnu mohou vést k identifikaci Vaší osoby – budu dbát na to, abyste v textu práce nebyly rozpoznatelní. Osobní data, která by vedla k identifikaci účastníků výzkumu, budou do 1 dne po testování anonymizována.

Během výzkumu budou pořizovány **audiozáznamy** na mobilní telefon. Bezprostředně po rozhovoru převedu audiozáznam do počítače zajištěného heslem v uzamčené místnosti a z mobilního telefonu bezprostředně celý smažu. Nahrávky budou přístupné pouze mé osobě. Neprodleně je pak přepíši do textové podoby a anonymizuji je. Z důvodu anonymizace nebudu uvádět Vaše jméno ani skutečnosti, které by je mohly identifikovat. Po vypracování Vám bude anonymizovaný přepsaný text ukázán ke schválení. Bezprostředně poté vymažu i záznam z počítače.

V průběhu výzkumu nebudou pořizovány fotografie, nahrávky ani videa.

V maximální možné míře zajistím, aby získaná data nebyla zneužita.

Jméno a příjmení předkladatele a hlavního řešitele projektu: Bc. Marek Valta

Jméno a příjmení osoby, která provedla poučení: Bc. Marek Valta

Podpis:.....

Prohlašuji a svým níže uvedeným vlastnoručním podpisem potvrzuji, že dobrovolně souhlasím s účastí ve výše uvedeném projektu a že jsem měl(a) možnost si řádně a v dostatečném čase zvážit všechny relevantní informace o výzkumu, zeptat se na vše podstatné týkající se účasti ve výzkumu a že jsem dostal(a) jasné a srozumitelné odpovědi na své dotazy. Byl(a) jsem poučen(a) o právu odmítnout účast ve výzkumném projektu nebo svůj souhlas kdykoli odvolat bez represí, a to písemně Etické komisi UK FTVS, která bude následně informovat předkladatele projektu. Dále potvrzuji, že mi byl předán jeden originál vyhotovení tohoto informovaného souhlasu.

Místo, datum

Jméno a příjmení účastníka Podpis:

Souhlasím s textem přepsaného a anonymizovaného rozhovoru v rámci výše uvedeného výzkumu.

Místo, datum

Jméno a příjmení účastníka Podpis:

Příloha č. 3: Hodnocení kritérií – respondent č. 1

Respondent č. 1				
Základní okruhy faktorů	Jednotlivá kritéria	Váha kritérií 1-10 (1 nejméně důležité - 10 nejdůležitější)		
		Defenzivní střední záložník	Klasický střední záložník	Ofenzivní střední záložník
Útočné HČJ	Vedení míče	5	10	10
	Přihrávání	8	10	9
	Zpracování	5	8	9
	Převzetí míče	6	9	9
	Střelba	5	10	10
	Hlavičkování v útočné fázi	4	8	9
	Průnikové přihrávky	8	10	10
	Centrování přihrávky	4	9	9
	Zakončení nohou	5	9	9
	Zakončení hlavou	4	8	7
	Přihrávka za obranu	8	10	9
	První dotek	7	9	10
	Obranné HČJ	Odebírání míče	10	6
Taktické chování v obranné fázi		10	6	5
Pohybová kultura hráče (motorika)		8	8	8
Obsazování hráče bez míče		9	7	6
Hlavičkování v obranné fázi		9	7	6
Obsazování prostoru		10	7	6
Technické a taktické faktory	Načasování klíčky	3	10	9
	Odskakování do volného prostoru/od bráničího hráče	5	10	10
	Hra 1 na 1	3	8	9
	Výběr místa	5	7	8
	Správné postavení v herním systému	9	8	7
	Součinnost s brankářem	9	5	4
	Podpora ofenzivní fáze	5	10	10
	Vyvážení míčů	8	10	10
	Boční bránění hráčů	4	6	5
	Volba správné klíčky v dané situaci	3	10	10
	Kontrola prostoru	9	7	6
	Obecný rozhled ve hře	6	10	10
	Správné vyhodnocení situace	10	10	10
	Otáčení se s míčem směrem k soupeřově brance	7	10	9
	Otáčení těžiště hry	10	10	8
	Kopací technika	7	10	9
	Hra do kolma	8	10	10
	Podpora útoku	6	10	10
	Schopnost přečíst	5	10	10
	Náběhy z hloubky hřiště	5	6	6
	Roztahovat hru do stran	5	10	8
	Doplňování a dohrávání útočných situací	4	8	9
	Pressing	4	7	8
	Výběr místa v pokutovém území	4	8	9
	Soubojovost	10	8	7
	Rychlost rozhodování	10	10	10
	Kreativita	5	10	10
	Zajišťování	10	7	6
	Řízení spoluhráčů	10	6	5
	Načasování náběhů	4	8	9
	Zakrytí a udržení míče	10	7	7

Kondiční, fyziologické a somatické faktory	Rychlost pohybu	6	8	9
	Schopnost opakovaného sprintu	6	8	8
	Vytrvalost	8	8	7
	Dynamika (obratnost)	6	8	9
	Výška	10	10	10
	Síla	10	8	8
Osobnostní předpoklady (psychické a taktické)	Schopnost poučit se z vlastních chyb	10	10	10
	Bojovnost	10	7	6
	Konstruktivní chování (tvořivost)	5	10	9
	Komunikace se spoluhráči	10	10	10
	Zodpovědnost	10	7	7
	Obětavost	10	7	7
	Klubismus	10	10	10
	Vítězná mentalita/touha po vítězství	10	10	10
	"láska k fotbalu"	10	10	10
	Odvaha	10	8	8
	Chytrost/herní inteligence	5	10	10
	Samostatnost	6	8	9
	Sobeckost	5	9	9
	Pracovitost	10	10	10
	Vůdcovství	10	8	8
Exogenní faktory	Fungující rodina	1	1	1
	Komunikace rodič-agent	10	10	10
	Škola	1	1	1

Příloha č. 4: Hodnocení kritérií – respondent č. 2

Respondent č. 2				
Základní okruhy faktorů	Jednotlivá kritéria	Váha kritérií 1-10 (1 nejméně důležité - 10 nejdůležitější)		
		Defenzivní střední záložník	Klasický střední záložník	Ofenzivní střední záložník
Útočné HČJ	Vedení míče	10	10	10
	Přihrávání	10	10	10
	Zpracování	10	10	10
	Převzetí míče	10	10	10
	Střelba	7	10	10
	Hlavičkování v útočné fázi	1	1	1
	Průnikové přihrávky	7	8	10
	Centrování přihrávky	1	1	1
	Zakončení nohou	10	10	10
	Zakončení hlavou	10	10	10
	Přihrávka za obranu	8	10	10
	První dotek	10	10	10
	Obranné HČJ	Odebírání míče	10	8
Taktické chování v obranné fázi		10	10	10
Pohybová kultura hráče (motorika)		10	10	10
Obsazování hráče bez míče		10	10	8
Hlavičkování v obranné fázi		10	10	8
Obsazování prostoru		10	10	10
Technické a taktické faktory	Načasování klíčky	10	10	10
	Odskakování do volného prostoru/od bráničího hráče	10	10	10
	Hra 1 na 1	10	10	10
	Výběr místa	10	10	10
	Správné postavení v herním systému	10	10	10
	Součinnost s brankářem	10	10	7
	Podpora ofenzivní fáze	8	10	10
	Vyvážení míčů	9	10	10
	Boční bránění hráčů	1	1	1
	Volba správné klíčky v dané situaci	10	10	10
	Kontrola prostoru	10	10	10
	Obecný rozhled ve hře	10	10	10
	Správné vyhodnocení situace	10	10	10
	Otáčení se s míčem směrem k soupeřově brance	10	10	10
	Otáčení těžiště hry	10	10	10
	Kopací technika	10	10	10
	Hra do kolma	10	10	10
	Podpora útoku	8	10	10
	Schopnost přečíslet	8	10	10
	Náběhy z hloubky hřiště	1	1	1
	Roztahovat hru do stran	10	10	10
	Doplňování a dohrávání útočných situací	10	10	10
	Pressing	10	10	10
	Výběr místa v pokutovém území	8	10	10
	Soubojovost	10	10	7
	Rychlost rozhodování	10	10	10
	Kreativita	8	10	10
	Zajišťování	10	8	8
	Řízení spoluhráčů	10	8	7
	Načasování náběhů	10	10	10
	Zakrytí a udržení míče	10	10	10

Kondiční, fyziologické a somatické faktory	Rychlost pohybu	9	10	10
	Schopnost opakovaného sprintu	7	8	9
	Vytrvalost	10	10	10
	Dynamika (obratnost)	9	10	10
	Výška	10	8	7
	Síla	10	8	8
Osobnostní předpoklady (psychické a taktické)	Schopnost poučit se z vlastních chyb	10	10	10
	Bojovnost	10	9	7
	Konstruktivní chování (tvořivost)	8	10	10
	Komunikace se spoluhráči	10	10	10
	Zodpovědnost	10	10	10
	Obětavost	10	10	10
	Klubismus	1	1	1
	Vítězná mentalita/touha po vítězství	10	10	10
	"láska k fotbalu"	10	10	10
	Odvaha	10	10	10
	Chytrost/herní inteligence	10	10	10
	Samostatnost	10	10	10
	Sobeckost	1	1	1
	Pracovitost	10	10	10
	Vůdcovství	10	10	10
Exogenní faktory	Fungující rodina	5	5	5
	Komunikace rodič-agent	6	6	6
	Škola	8	8	8

Příloha č. 5: Hodnocení kritérií – respondent č. 3

Respondent č. 3				
Základní okruhy faktorů	Jednotlivá kritéria	Váha kritérií 1-10 (1 nejméně důležité - 10 nejdůležitější)		
		Defenzivní střední záložník	Klasický střední záložník	Ofenzivní střední záložník
Útočné HČJ	Vedení míče	6	7	7
	Přihrávání	8	8	8
	Zpracování	9	9	9
	Převzetí míče	9	10	10
	Střelba	5	6	7
	Hlavičkování v útočné fázi	3	6	6
	Průnikové přihrávky	8	8	9
	Centrování přihrávky	5	6	6
	Zakončení nohou	3	7	7
	Zakončení hlavou	2	5	8
	Přihrávka za obranu	7	7	8
	První dotek	10	10	10
Obranné HČJ	Odebírání míče	8	7	6
	Taktické chování v obranné fázi	8	7	7
	Pohybová kultura hráče (motorika)	9	9	9
	Obsazování hráče bez míče	4	3	3
	Hlavičkování v obranné fázi	7	3	2
	Obsazování prostoru	9	7	6
Technické a taktické faktory	Načasování klíčky	3	6	8
	Odskakování do volného prostoru/od bráničího hráče	7	7	8
	Hra 1 na 1	3	7	8
	Výběr místa	7	7	8
	Správné postavení v herním systému	7	7	7
	Součinnost s brankářem	3	3	4
	Podpora ofenzivní fáze	3	6	10
	Vyvážení míčů	7	7	10
	Boční bránění hráčů	7	1	1
	Volba správné klíčky v dané situaci	7	8	8
	Kontrola prostoru	7	7	6
	Obecný rozhled ve hře	6	7	8
	Správné vyhodnocení situace	7	7	7
	Otáčení se s míčem směrem k soupeřově brance	3	7	7
	Otáčení těžiště hry	7	3	3
	Kopací technika	7	7	7
	Hra do kolma	5	8	9
	Podpora útoku	4	8	9
	Schopnost přečíslet	4	7	7
	Náběhy z hloubky hřiště	7	7	5
	Roztahovat hru do stran	1	1	1
	Doplňování a dohrávání útočných situací	5	8	9
	Pressing	7	7	7
	Výběr místa v pokutovém území	3	3	7
	Soubojovost	8	6	5
	Rychlost rozhodování	8	6	8
	Kreativita	5	9	9
	Zajišťování	7	3	2
	Řízení spoluhráčů	9	3	3
	Načasování náběhů	3	3	6
Zakrytí a udržení míče	3	3	8	

Kondiční, fyziologické a somatické faktory	Rychlost pohybu	7	8	9
	Schopnost opakovaného sprintu	5	6	7
	Vytrvalost	8	8	8
	Dynamika (obratnost)	8	8	8
	Výška	9	6	8
	Síla	8	8	8
Osobnostní předpoklady (psychické a taktické)	Schopnost poučit se z vlastních chyb	9	9	9
	Bojovnost	9	9	8
	Konstruktivní chování (tvořivost)	5	8	9
	Komunikace se spoluhráči	9	9	9
	Zodpovědnost	8	6	5
	Obětavost	8	8	8
	Klubismus	1	1	1
	Vítězná mentalita/touha po vítězství	9	9	9
	"láska k fotbalu"	9	9	9
	Odvaha	6	6	6
	Chytrost/herní inteligence	6	8	7
	Samostatnost	7	7	7
	Sobeckost	5	5	8
	Pracovitost	7	7	7
	Vůdcovství	8	8	5
Exogenní faktory	Fungující rodina	8	8	8
	Komunikace rodič-agent	8	8	8
	Škola	6	6	6

Příloha č. 6: Hodnocení kritérií – respondent č. 4

Respondent č. 4				
Základní okruhy faktorů	Jednotlivá kritéria	Váha kritérií 1-10 (1 nejméně důležité - 10 nejdůležitější)		
		Defenzivní střední záložník	Klasický střední záložník	Ofenzivní střední záložník
Útočné HČJ	Vedení míče	7	8	9
	Přihrávání	9	10	10
	Zpracování	8	10	10
	Převzetí míče	10	10	10
	Střelba	8	9	10
	Hlavičkování v útočné fázi	7	8	8
	Průnikové přihrávky	8	10	10
	Centrování přihrávky	6	6	6
	Zakončení nohou	7	8	9
	Zakončení hlavou	8	7	8
	Přihrávka za obranu	7	9	9
	První dotek	9	10	10
	Obranné HČJ	Odebírání míče	10	9
Taktické chování v obranné fázi		9	9	8
Pohybová kultura hráče (motorika)		7	9	9
Obsazování hráče bez míče		9	9	8
Hlavičkování v obranné fázi		10	8	7
Obsazování prostoru		9	8	8
Technické a taktické faktory	Načasování klíčky	7	8	9
	Odskakování do volného prostoru/od bráničího hráče	7	8	9
	Hra 1 na 1	7	9	9
	Výběr místa	8	9	9
	Správné postavení v herním systému	9	9	9
	Součinnost s brankářem	8	6	6
	Podpora ofenzivní fáze	7	10	10
	Vyvážení míčů	8	9	8
	Boční bránění hráčů	9	8	7
	Volba správné klíčky v dané situaci	7	9	10
	Kontrola prostoru	8	9	9
	Obecný rozhled ve hře	9	9	9
	Správné vyhodnocení situace	10	10	10
	Otáčení se s míčem směrem k soupeřově brance	8	9	10
	Otáčení těžiště hry	9	9	7
	Kopací technika	8	10	10
	Hra do kolma	7	9	9
	Podpora útoku	7	9	10
	Schopnost přečíselit	7	9	10
	Náběhy z hloubky hřiště	7	9	9
	Roztahovat hru do stran	8	8	7
	Doplňování a dohrávání útočných situací	7	9	10
	Pressing	7	9	9
	Výběr místa v pokutovém území	8	9	10
	Soubojovost	10	9	9
	Rychlost rozhodování	9	9	9
	Kreativita	7	9	10
	Zajišťování	9	7	6
	Řízení spoluhráčů	9	8	8
	Načasování náběhů	7	8	9
	Zakrytí a udržení míče	8	9	10

Kondiční, fyziologické a somatické faktory	Rychlost pohybu	8	9	10
	Schopnost opakovaného sprintu	8	9	9
	Vytrvalost	9	9	8
	Dynamika (obratnost)	8	9	10
	Výška	9	9	9
	Síla	9	9	9
Osobnostní předpoklady (psychické a taktické)	Schopnost poučit se z vlastních chyb	8	8	8
	Bojovnost	9	9	8
	Konstruktivní chování (tvořivost)	8	10	10
	Komunikace se spoluhráči	9	8	8
	Zodpovědnost	9	8	8
	Obětavost	9	8	8
	Klubismus	8	8	8
	Vítězná mentalita/touha po vítězství	9	9	9
	"láska k fotbalu"	7	7	7
	Odvaha	7	7	7
	Chytrost/herní inteligence	9	9	9
	Samostatnost	6	6	6
	Sobeckost	6	6	6
	Pracovitost	9	9	9
	Vůdcovství	9	9	9
Exogenní faktory	Fungující rodina	9	9	9
	Komunikace rodič-agent	6	6	6
	Škola	7	7	7

Příloha č. 7: Hodnocení kritérií – respondent č. 5

Respondent č. 5				
Základní okruhy faktorů	Jednotlivá kritéria	Váha kritérií 1-10 (1 nejméně důležité - 10 nejdůležitější)		
		Defenzivní střední záložník	Klasický střední záložník	Ofenzivní střední záložník
Útočné HČJ	Vedení míče	6	7	7
	Přihrávání	8	8	8
	Zpracování	9	9	9
	Převzetí míče	10	10	10
	Střelba	5	6	7
	Hlavičkování v útočné fázi	3	6	6
	Průnikové přihrávky	4	6	7
	Centrování přihrávky	1	4	7
	Zakončení nohou	3	7	7
	Zakončení hlavou	1	6	6
	Přihrávka za obranu	7	7	7
	První dotek	10	10	10
	Obranné HČJ	Odebírání míče	8	7
Taktické chování v obranné fázi		8	8	8
Pohybová kultura hráče (motorika)		8	8	8
Obsazování hráče bez míče		3	3	3
Hlavičkování v obranné fázi		7	6	3
Obsazování prostoru		9	7	5
Technické a taktické faktory	Načasování klíčky	3	6	8
	Odskakování do volného prostoru/od bráničího hráče	7	7	7
	Hra 1 na 1	2	6	8
	Výběr místa	7	7	8
	Správné postavení v herním systému	8	7	6
	Součinnost s brankářem	3	3	1
	Podpora ofenzivní fáze	3	7	8
	Vyvážení míčů	6	7	7
	Boční bránění hráčů	6	5	5
	Volba správné klíčky v dané situaci	7	7	7
	Kontrola prostoru	8	8	7
	Obecný rozhled ve hře	8	8	8
	Správné vyhodnocení situace	7	7	7
	Otáčení se s míčem směrem k soupeřově brance	7	6	6
	Otáčení těžiště hry	8	8	6
	Kopací technika	7	7	7
	Hra do kolma	5	5	6
	Podpora útoku	6	6	8
	Schopnost přečíslyt	6	7	6
	Náběhy z hloubky hřiště	6	6	5
	Roztahovat hru do stran	4	4	4
	Doplňování a dohrávání útočných situací	5	6	7
	Pressing	7	7	8
	Výběr místa v pokutovém území	6	6	7
	Soubojovost	9	8	7
	Rychlost rozhodování	8	8	9
	Kreativita	6	7	7
	Zajišťování	6	4	4
	Řízení spoluhráčů	7	6	5
	Načasování náběhů	7	7	8
	Zakrytí a udržení míče	8	8	8

Kondiční, fyziologické a somatické faktory	Rychlost pohybu	8	8	9
	Schopnost opakovaného sprintu	7	7	8
	Vytrvalost	9	10	8
	Dynamika (obratnost)	7	8	8
	Výška	10	10	8
	Síla	10	9	7
Osobnostní předpoklady (psychické a taktické)	Schopnost poučit se z vlastních chyb	6	6	6
	Bojovnost	7	7	7
	Konstruktivní chování (tvořivost)	7	8	8
	Komunikace se spoluhráči	6	8	10
	Zodpovědnost	8	7	7
	Obětavost	6	5	5
	Klubismus	1	1	1
	Vítězná mentalita/touha po vítězství	8	8	8
	"lásky k fotbalu"	5	5	5
	Odvaha	7	7	7
	Chytrost/herní inteligence	7	7	7
	Samostatnost	1	1	1
	Sobeckost	7	7	7
	Pracovitost	8	8	7
	Vůdcovství	6	6	6
Exogenní faktory	Fungující rodina	5	5	5
	Komunikace rodič-agent	1	1	1
	Škola	7	7	7

Příloha č. 8: Hodnocení kritérií – respondent č. 6

Respondent č. 6				
Základní okruhy faktorů	Jednotlivá kritéria	Váha kritérií 1-10 (1 nejméně důležité - 10 nejdůležitější)		
		Defenzivní střední záložník	Klasický střední záložník	Ofenzivní střední záložník
Útočné HČJ	Vedení míče	6	9	10
	Přihrávání	9	10	9
	Zpracování	7	9	9
	Převzetí míče	6	8	9
	Střelba	5	9	10
	Hlavičkování v útočné fázi	4	7	7
	Průnikové přihrávky	8	10	10
	Centrování přihrávky	4	8	7
	Zakončení nohou	6	8	9
	Zakončení hlavou	4	9	9
	Přihrávka za obranu	8	10	10
	První dotek	7	9	10
	Obranné HČJ	Odebírání míče	10	7
Taktické chování v obranné fázi		10	7	6
Pohybová kultura hráče (motorika)		9	9	8
Obsazování hráče bez míče		9	7	6
Hlavičkování v obranné fázi		9	8	6
Obsazování prostoru		8	7	6
Technické a taktické faktory	Načasování klíčky	5	9	9
	Odskakování do volného prostoru/od bráničího hráče	8	9	10
	Hra 1 na 1	6	8	9
	Výběr místa	6	8	8
	Správné postavení v herním systému	9	9	8
	Součinnost s brankářem	7	6	4
	Podpora ofenzivní fáze	6	7	9
	Vyvážení míčů	8	9	7
	Boční bránění hráčů	8	5	5
	Volba správné klíčky v dané situaci	7	8	8
	Kontrola prostoru	9	8	8
	Obecný rozhled ve hře	7	9	9
	Správné vyhodnocení situace	9	9	9
	Otáčení se s míčem směrem k soupeřově brance	9	9	8
	Otáčení těžiště hry	10	9	7
	Kopací technika	8	9	9
	Hra do kolma	8	10	10
	Podpora útoku	7	9	10
	Schopnost přečíslet	6	9	9
	Náběhy z hloubky hřiště	7	6	5
	Roztahovat hru do stran	5	8	8
	Doplňování a dohrávání útočných situací	6	8	9
	Pressing	6	6	7
	Výběr místa v pokutovém území	4	7	8
	Soubojovost	10	9	7
	Rychlost rozhodování	10	10	10
	Kreativita	7	9	9
	Zajišťování	8	6	5
	Řízení spoluhráčů	9	8	6
	Načasování náběhů	7	9	10
Zakrytí a udržení míče	10	8	7	

Kondiční, fyziologické a somatické faktory	Rychlost pohybu	8	8	8
	Schopnost opakovaného sprintu	7	8	8
	Vytrvalost	9	9	9
	Dynamika (obratnost)	7	9	9
	Výška	10	10	10
	Síla	9	9	8
Osobnostní předpoklady (psychické a taktické)	Schopnost poučit se z vlastních chyb	8	8	7
	Bojovnost	9	8	6
	Konstruktivní chování (tvořivost)	8	9	9
	Komunikace se spoluhráči	8	9	9
	Zodpovědnost	10	8	7
	Obětavost	9	7	7
	Klubismus	5	5	5
	Vítězná mentalita/touha po vítězství	10	10	10
	"láska k fotbalu"	9	9	9
	Odvaha	9	8	9
	Chytrost/herní inteligence	7	8	10
	Samostatnost	6	6	6
	Sobeckost	7	7	8
	Pracovitost	9	9	9
	Vůdcovství	10	9	8
Exogenní faktory	Fungující rodina	2	2	2
	Komunikace rodič-agent	7	7	7
	Škola	3	3	3

Příloha č. 9: Hodnocení kritérií – respondent č. 7

Respondent č. 7				
Základní okruhy faktorů	Jednotlivá kritéria	Váha kritérií 1-10 (1 nejméně důležité - 10 nejdůležitější)		
		Defenzivní střední záložník	Klasický střední záložník	Ofenzivní střední záložník
Útočné HČJ	Vedení míče	8	9	10
	Přihrávání	9	10	10
	Zpracování	9	9	9
	Převzetí míče	10	10	10
	Střelba	6	7	8
	Hlavičkování v útočné fázi	4	7	6
	Průnikové přihrávky	8	9	10
	Centrování přihrávky	4	5	6
	Zakončení nohou	5	7	8
	Zakončení hlavou	4	5	6
	Přihrávka za obranu	7	8	10
	První dotek	10	10	10
	Obranné HČJ	Odebírání míče	9	7
Taktické chování v obranné fázi		9	8	6
Pohybová kultura hráče (motorika)		8	9	9
Obsazování hráče bez míče		7	5	3
Hlavičkování v obranné fázi		9	7	3
Obsazování prostoru		8	8	6
Technické a taktické faktory	Načasování klíčky	5	7	8
	Odskakování do volného prostoru/od bráničího hráče	7	7	9
	Hra 1 na 1	5	7	9
	Výběr místa	8	8	8
	Správné postavení v herním systému	7	8	8
	Součinnost s brankářem	6	5	4
	Podpora ofenzivní fáze	4	7	10
	Vyvážení míčů	8	8	7
	Boční bránění hráčů	7	5	3
	Volba správné klíčky v dané situaci	5	7	8
	Kontrola prostoru	8	8	7
	Obecný rozhled ve hře	6	6	8
	Správné vyhodnocení situace	8	8	9
	Otáčení se s míčem směrem k soupeřově brance	8	6	5
	Otáčení těžiště hry	8	8	4
	Kopací technika	7	7	8
	Hra do kolma	5	8	9
	Podpora útoku	5	7	8
	Schopnost přečíslet	6	7	8
	Náběhy z hloubky hřiště	7	6	5
	Roztahovat hru do stran	3	3	2
	Doplňování a dohrávání útočných situací	4	7	9
	Pressing	7	8	9
	Výběr místa v pokutovém území	3	5	6
	Soubojovost	9	9	6
	Rychlost rozhodování	9	9	9
	Kreativita	5	8	8
	Zajišťování	7	5	3
	Řízení spoluhráčů	8	5	4
	Načasování náběhů	7	7	7
Zakrytí a udržení míče	6	7	6	

Kondiční, fyziologické a somatické faktory	Rychlost pohybu	8	9	9
	Schopnost opakovaného sprintu	6	7	8
	Vytrvalost	9	9	8
	Dynamika (obratnost)	8	9	8
	Výška	10	9	8
	Síla	9	8	7
Osobnostní předpoklady (psychické a taktické)	Schopnost poučit se z vlastních chyb	8	8	8
	Bojovnost	8	7	7
	Konstruktivní chování (tvořivost)	5	7	9
	Komunikace se spoluhráči	7	7	6
	Zodpovědnost	7	7	5
	Obětavost	8	8	7
	Klubismus	3	3	3
	Vítězná mentalita/touha po vítězství	9	9	9
	"lásky k fotbalu"	7	7	7
	Odvaha	7	7	7
	Chytrost/herní inteligence	8	9	10
	Samostatnost	6	6	6
	Sobeckost	4	6	7
	Pracovitost	8	8	8
	Vůdcovství	7	7	6
Exogenní faktory	Fungující rodina	5	5	5
	Komunikace rodič-agent	6	6	6
	Škola	4	4	4